

Λάρκος Λάρκου

«ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΤΙΤΑΝΙΚΟ»

Νοέμβριος, 2020

Εισαγωγικά

Ο Κυπριακός Τιτανικός περιλαμβάνει διάσημες πτυχές: χρυσά διαβατήρια, κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος, διάλυση του Συνεργατισμού, σκάνδαλα, κακοδιοίκηση. Υπάρχουν λύσεις;

Μπορούμε να αλλάξουμε σελίδα; Στο ηλεκτρονικό μου βιβλίο «ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΤΙΤΑΝΙΚΟ» σε 24 άρθρα αναλύω πτυχές του προβλήματος και καταθέτω ορισμένες εισηγήσεις που επιχειρούν να δώσουν απαντήσεις σε ένα κορυφαίο ζήτημα- τώρα ακόμα πιο εκρηκτικό. Δύσκολες οι λύσεις όταν οι αδιαφανείς πρακτικές γίνονται «καθεστώς». Οι αλλαγές ποτέ δεν ήταν εύκολες. Γι' αυτό οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν τη διαφάνεια, την ελεγχιμότητα και το κράτος δικαίου, απαιτούν μεγάλες προσπάθειες. Οι πλειοψηφίες κτίζονται με επιχειρήματα, πειθώ και καθαρές διεκδικήσεις.

Λάρκος Λάρκου

Με πυξίδα την Έκθεση της Ομάδας Κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της Διαφθοράς (GRECO)

16/11/2020

Το ζήτημα της διαφορετικής λειτουργίας των θεσμών στο νησί θέτει ακόμα μια φορά επί τάπητος η Ομάδα Κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της Διαφθοράς (GRECO). Στις 16 Νοεμβρίου 2020 καταγράφει τις εξής εισηγήσεις με «σκοπό την πρόληψη διαφόρων μορφών διαφθοράς, αλλά και την αντιμετώπιση θεμάτων, όπως η σύγκρουση συμφέροντος και η άσκηση πίεσης (lobbying)».

- «Ανάγκη υιοθέτησης ενός κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη του Κυπριακού Κοινοβουλίου.
- Η δήλωση των περιουσιακών στοιχείων των Βουλευτών θα πρέπει να είναι πιο περιεκτική, ενώ ο έλεγχος αυτών των δηλώσεων πρέπει να ενισχυθεί.

- Από τις 16 συστάσεις που διατυπώθηκαν το 2016, 7 έχουν εφαρμοστεί πλήρως, 6 έχουν υλοποιηθεί μερικώς και 3 παραμένουν ανεφάρμοστες.
- Αν και έχουν γίνει κινήσεις προς την κατεύθυνση της απλοποίησης και της αποσαφήνισης των εσόδων και των επιδομάτων που λαμβάνουν οι Βουλευτές, ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν έχει ολοκληρωθεί.
- Έγινε προετοιμασία ενός προσχεδίου του Κώδικα Δεοντολογίας των Βουλευτών, όμως, το προσχέδιο ακόμη εξετάζεται από τη Βουλή.
- Αρκετές συστάσεις της GRECO για τους Βουλευτές σε σχέση με τη σύγκρουση συμφέροντος, τις επαφές με εκπροσώπους ομάδων άσκησης πίεσης (λομπίστες), τη δήλωση δώρων και την εξειδικευμένη εκπαίδευση κατά της διαφθοράς, δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί ή έχουν εφαρμοστεί μερικώς.
- Χαιρετίζει την πρόοδο από την προηγούμενη Έκθεση συμμόρφωσης, καθώς ο κώδικας δεοντολογίας για δικαστές έχει καταστεί δεσμευτικός έναντι όλων των δικαστών, δίνοντας τη δυνατότητα πειθαρχικής διαδικασίας σε περίπτωση που υπάρξει παραβίαση.
- Τροποποίηση που έγινε στις κατευθυντήριες γραμμές δικαστικής πρακτικής του 2019, σύμφωνα με τις οποίες ζητείται από δικαστές να εξαιρεθούν από μια υπόθεση, όταν σε αυτή εμφανίζεται ως διάδικος μέλος της οικογένειας τους ή συνάδελφος, εργοδότης, υπάλληλος ή συνεργάτης του μέλους της οικογένειάς τους. Κάτι τέτοιο θα συμβάλει στο να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον κώδικα δεοντολογίας για πρόληψη περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες υποθέσεις σύγκρουσης συμφέροντος που έχουν δει το φως της δημοσιότητας.

- Η Σχολή Δικαστών λειτουργεί. Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί εκπαιδεύσεις σε θέματα ακεραιότητας, ενώ έχει προγραμματιστεί και αναμένεται να ξεκινήσει η προκαταρκτική εκπαίδευση.
- Η GRECO χαιρετίζει την καθιέρωση διαδικασιών για τους διορισμούς δικαστών και τις προαγωγές που έχουν δημοσιοποιηθεί, συμβάλλοντας στη μεγαλύτερη διαφάνεια.
- Υποστηρίζει σθεναρά τις συνεχιζόμενες μεταρρυθμίσεις για την αποτροπή πιθανών καταστάσεων ή καταστάσεων που μπορεί να εκληφθούν ως σύγκρουση συμφέροντος εντός του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου.
- Νομοσχέδιο για διασφάλιση της ανεξαρτησίας και αυτονομίας της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

1. Αδύναμος κρίκος με «χρυσή» σφραγίδα..., 25/10/2020/
2. Τα διαβατήρια με την «κίτρινη» βούλα, 30/08/2020
3. Με «χρυσά» διαβατήρια, το ανώτατο στάδιο του «πατριωτισμού», 10/11/2019
4. Κατάρρευση με ονοματεπώνυμο! 10/03/2019
5. Νεποτισμός και πατριδοκαπηλεία, 22/01/2019
6. Εξορθολογισμός και Μεταρρύθμιση, 4/9/2018
7. Εκτροχιασμός και Νεποτισμός, 08/07/2018
8. Θαλασσινές Σπηλιές από κόκκινες μηλιές 09/03/2018
9. Η σκοτεινή πλευρά των E-mails 06/12/2017
10. ΑΗΚ με ωφελήματα! 11/06/2017.
11. Έθος και αλκοόλ 23/08/2016
12. Η GRECO με 16 συστάσεις! 01/08/2016

13. ΧΥΤΑ με βούλες! 08/04/2016
14. Η «υπεροψία» της ταχύτητας 18/01/2016
15. Αιχμή, η μείωση των ανισοτήτων, 02/08/2015
16. GRECO καλεί Κύπρο! 05/05/2015
17. Ο εξοστρακισμός του Ερμόδωρου, 06/01/2015
18. Ο ταχυδρόμος μπορεί; 25/07/2014
19. Πρώτη κατοικία και «πρώτη» πρόταση... 08/04/2014
20. Η διαφθορά με αριθμούς και «μέσα», 14/02/2014
21. «Κακά δάνεια» και τα μέλη των ΔΣ, 23/12/2013
22. Τραπεζική εξουσία και αντίβαρα, 21/11/2013
23. Σκάνδαλα και τιμωρία, 12/10/2013
24. Σκάνδαλα και μηχανισμοί ελέγχου, 02/09/2013

Αδύναμος κρίκος με «χρυσή» σφραγίδα...

25/10/2020/

Η ΕΕ άργησε ιδιαίτερα, αλλά έχει ουσιώδη σημασία το «κάλλιον αργά παρά ποτέ». Με βάση τα στοιχεία του 2019 το κυπριακό πρόγραμμα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές ξεπέρασε τις 4.500 χιλιάδες. Ο Ευρωπαίος Επίτροπος Δικαιοσύνης Ν. Ρέιντερς στις 21 /10 με επιστολή στον υπουργό εξωτερικών Ν. Χριστοδουλίδη τον ενημέρωσε ότι η Επιτροπή «έδωσε δύο μήνες προθεσμία στις κυβερνήσεις της Κύπρου και της Μάλτας, για να απαντήσουν στις προειδοποιητικές επιστολές της Κομισιόν, για τα επενδυτικά τους προγράμματα που αφορούν στις κατ' εξαίρεση πολιτογραφήσεις».

Η τεκμηρίωση του αιτήματος σε έξι κύρια σημεία:

«Τα εθνικά μέτρα δεν συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

«Η Επιτροπή υπογράμμισε επίσης τους εγγενείς κινδύνους τους οποίους εγκυμονούν, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φοροδιαφυγή και τη διαφθορά. Λαμβανομένων υπόψη των ανησυχιών αυτών, η Επιτροπή ζήτησε από την Κύπρο να καταργήσει σταδιακά το πρόγραμμα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές».

«Η ίδια η επένδυση, ενώ δημιουργεί οικονομικό δεσμό μεταξύ του επενδυτή και άλλων οικονομικών παραγόντων στην Κύπρο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί τη βάση για πραγματικό δεσμό ιθαγένειας μεταξύ ενός προσώπου και ενός κράτους. Αντίθετα, η επένδυση ενός προκαθορισμένου ποσού είναι το αντάλλαγμα για την απόκτηση της κυπριακής ιθαγένειας και, ως εκ τούτου, της ιθαγένειας της ΕΕ».

«Επιπλέον, ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν και ο πολύ περιορισμένος αριθμός απορρίψεων δείχνουν ότι η ιθαγένεια χορηγείται συστηματικά στο πλαίσιο του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος».

«Η Επιτροπή καλεί την κυβέρνησή σας να της παράσχει τον αριθμό των προσώπων που πολιτογραφήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν εξαρτώμενων προσώπων, ανά έτος από το 2013».

«Το πρόγραμμα είναι ικανό να υπονομεύσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών- μελών η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την ουσιαστική ιθαγένεια της ΕΕ»

Μια μέρα ενωρίτερα, η Επίτροπος για την Διαφάνεια Βέρα Γιούροβα, ανακοίνωσε ότι «έχουμε ξεκινήσει την διαδικασία επί παραβάσει, κατά της Κύπρου και της Μάλτας σχετικά με τα επενδυτικά τους προγράμματα, επειδή δεν μπορεί να υπάρχει αδύναμος σύνδεσμος στις προσπάθειες της ΕΕ για τον περιορισμό της διαφθοράς και του ξεπλύματος χρημάτων. Τα διαβατήρια της ΕΕ δεν μπορεί να είναι προς πώληση».

Ο Ν. Αναστασιάδης την ίδια μέρα σχολιάζοντας το θέμα της παράτασης λειτουργίας του προγράμματος μέχρι την 1 Νοεμβρίου -με 700 εκκρεμούσες αιτήσεις- είπε: «Θέλετε να πείτε ότι το δικηγορικό μου έχει να υποβάλει άλλες 150 και τους έδωσα παράταση για να υποβάλουν; Ουδεμία αίτηση εκκρεμεί για υποβολή από το δικηγορικό γραφείο μου. Δώσαμε ευχέρεια με παράταση, για να μην ματαιωθούν πράξεις και υπήρξαν εταιρείες που διαφήμιζαν, τρέξετε να προλάβετε».

Όλα τα στοιχεία βεβαιώνουν ότι το πάρτι με τα διαβατήρια έχει συντονιστή τον Ν. Αναστασιάδη. Με τις επιλογές του μετέτρεψε την ένταξη στην ΕΕ, την πιο μεγάλη κατάκτηση της νήσου από την ανεξαρτησία, σε φεστιβάλ χορήγησης διαβατηρίων σε φεουδάρχες, υπόδικους και μαφιόζους κάθε είδους. Μετέτρεψε το προεδρικό μεγαρο σε «συντονιστικό κέντρο» χορηγήσεων των πάνω από 4 χιλιάδες που διεκπεραιώθηκαν επί προεδρίας του.

Ο πρόεδρος της δημοκρατίας διατηρεί δικηγορικό γραφείο. Την ίδια στιγμή προεδρεύει του Υπουργικού Συμβουλίου (ΥΣ) που χορηγεί τις υπηκοότητες. Διορίζει και ασκεί τον έλεγχο πάνω στον Υπουργό Εσωτερικών. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών καθ' ύλην επεξεργάζονται τις αιτήσεις και τις προωθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Κατά συνέπεια, ο πρόεδρος του κράτους Ν. Αναστασιάδης ελέγχει τις πολιτογραφήσεις που υποβάλλει το δικό του δικηγορικό γραφείο. Είναι σε θέση να έχει πλήρη γνώση κάθε φακέλου μέσα από το μηχανισμό της δημόσιας διοίκησης και βέβαια υπό την προεδρία του λαμβάνονται οι τελικές αποφάσεις στο ΥΣ!

Αυτά σε μια χώρα που στοιχειωδώς σέβεται τους κανόνες του κράτους δικαίου, δεν θα έπρεπε να συμβαίνουν, πρώτο γιατί με κανονιστικές διατάξεις που έπρεπε να απαγορεύονται, και, δεύτερο, οι ελεγκτικές ή δικαστικές αρχές θα φρόντιζαν για τη τήρησή τους με συστηματική έρευνα. Αυτά που είπε ο Ν. Ρέιντερς και η Β. Γιούροβα, θα έπρεπε να είναι μέρος της λειτουργικής ευθύνης των κυπριακών εποπτικών αρχών σε συνεννόηση με τις ευρωπαϊκές, και όχι της απάθειας που επεδείκνυαν επί σειρά ετών. Η συστηματική παρεμπόδιση από τον νυν Υπουργό Εσωτερικών της προσπάθειας που καταβάλλει ο Γενικός Ελεγκτής να έχει πλήρη πρόσβαση στα αρχεία γύρω από τις

πολιτογραφήσεις, είναι μια καθαρή απόπειρα να ασκηθεί προληπτική πολιτική. Βέβαια ο Υπες δεν μπορεί τα πει ίδια στον Ν. Ρέιντερς ή στη Β. Γιούροβα...

Οι εποπτικοί μηχανισμοί πάσχουν. Επιλογές με κομματικά κριτήρια, επιλογές προσώπων που στελεχώνουν επιτροπές με μόνο κριτήρια τη δημιουργία μιας πρόσκαιρης εντύπωσης. Υπάρχει ήδη τετραμελής ερευνητική επιτροπή που ψάχνει να βρει άκρη με τα διαβατήρια. Είναι ποτέ δυνατό να πιστέψει κανείς ότι αυτή η Επιτροπή θα κάνει έργο όταν η κυβέρνηση διόρισε μέλος της τον βοηθό Γενικό Ελεγκτή για να στείλει μήνυμα αποδοκιμασίας στον επικεφαλής του, Γενικό Ελεγκτή;

Σε πρόσφατη έρευνα που διενεργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «το 77% σε ολόκληρη την ΕΕ στηρίζει την ιδέα ότι θα πρέπει να παρέχονται πόροι από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό στα κράτη- μέλη, μόνο υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής των αρχών του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας από την εκάστοτε εθνική κυβέρνηση». Αυτή είναι μια πολύ σοβαρή απάντηση σε εκείνα τα κράτη-μέρη που εμπορεύονται την ιθαγένεια της ΕΕ με τον «τρόπο Αναστασιάδη».

Τα διαβατήρια με την “κίτρινη” βούλα,

30/08/2020

Το Αλ Τζαζίρα έχει την τιμητική του. Με συνεχή ρεπορτάζ βγάζει στο φως την μαζική και αδιαφανή βιομηχανία απόκτησης κυπριακού, ευρωπαϊκού διαβατηρίου. Οι κυπριακές αρχές εφαρμόζουν πρόγραμμα πώλησης του διαβατηρίου με κριτήρια που έχουν δεχθεί

κριτική από την Επιτροπή, το Ευρωκοινοβούλιο και από μια σειρά από διεθνείς οργανισμούς, ενώ έχουν δημοσιευτεί στοιχεία από το OCCRP, το Ρόιτερς και τώρα το Αλ Τζαζίρα. Η Επιτροπή ζήτησε τον τερματισμό του προγράμματος- Μάλτα και Βουλγαρία το έχουν ήδη σταματήσει. Ο ΥΠΕΣ Ν. Νουρής μιλώντας στον τηλεοπτικό Αλφα στις 22/4 αποκάλυψε «μας είχε ζητηθεί ευγενικά από τον αρμόδιο Επίτροπο να αποσύρουμε το επενδυτικό πρόγραμμα διαβατηρίων και έχουμε απαντήσει γραπτώς προς αρμόδιο Επίτροπο και ότι έχει θωρακιστεί αρκούντως έναντι των ανησυχιών της ΕΕ». Το Signalive στις 2/5 μάς πληροφορεί πως «ξεκάθαρη ήταν η απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών στο ερώτημα του Ευρωπαίου Επιτρόπου Δικαιοσύνης Ν. Ρέιντερς...η Κυπριακή Δημοκρατία δεν πρόκειται να αναστείλει το πρόγραμμα. Ιδιαίτερα αυτή την χρονική στιγμή που η πατρίδα μας στηριζόμενη στις υπηρεσίες θα καταβάλει πολύ μεγάλη προσπάθεια για να εξέλθει από τη νέα οικονομική κρίση στην οποία έχουμε περιέλθει εξαιτίας του κορωνοϊού. Έχω επίσης ξεκαθαρίσει στον Επίτροπο ότι είμαστε ένα κυρίαρχο κράτος, μέλος μεν της Ε.Ε., αλλά κυρίαρχο κράτος και έχουμε κάθε δικαίωμα ως κυπριακή κυβέρνηση να παίρνουμε αυτές τις αποφάσεις από μόνοι μας και αυτή ακριβώς είναι η δική μας ξεκάθαρη θέση».

Μετά τις αποκαλύψεις του Αλ Τζαζίρα η Εκπρόσωπος της Επιτροπής δήλωσε στον «Φιλελεύθερο» στις 27/8 πως «αναμένουν να δουν ανακλήσεις διαβατηρίων που δόθηκαν μέσω επενδύσεων, σε όποιες περιπτώσεις προκύπτουν παραβάσεις. Τέτοιου είδους σχέδια έχουν επιπτώσεις στην ΕΕ στο σύνολό της. Η Κομισιόν αναμένει πως η επανεξέταση θα είναι ενδελεχής και τα αποτελέσματά της θα εφαρμοστούν τάχιστα». Ο Ν. Ρέιντερς ανέφερε στο Al Jazeera στις 27/8, «πως έχει δώσει οδηγίες στο νομικό τμήμα της Κομισιόν, αν είναι εφικτό μέσα στο νομικό πλαίσιο που υπάρχει αυτή τη στιγμή, να

ξεκινήσει μια διαδικασία για να φανεί αν προκύπτει από πλευράς Κυπριακής Δημοκρατίας οποιαδήποτε παραβίαση του Ευρωπαϊκού Δικαίου μέσα από το επενδυτικό πρόγραμμα πολιτογραφήσεων. Ο γνωστός ευρωπαϊστής και γνωστός influencer Γκι Φέρχοφστατ θεωρεί πως «πωλούν ευρωπαϊκές υποκοότητες, γι' αυτό χρειαζόμαστε επειγόντως ευρωπαϊκό έλεγχο, επίβλεψη και κανονισμούς που να διέπουν τέτοιες πράξεις».

Το μυστικό καθίσταται ολοένα και πιο κατανοητό. Η Κύπρος είναι το μόνο κράτος-μέλος της ΕΕ που εφαρμόζει αυτές τις πρακτικές. Αναμφίβολα το πρόγραμμα αυτό κόστισε στη Κύπρο πολύ περισσότερα από τον τζίρο των έξι δις που προκάλεσε ως έσοδο. Η φήμη της νήσου ήταν ήδη διάτρητη από τόσα άλλα προηγήθηκαν με το χορήγηση διαβατηρίων σε καμποτιανούς μαφιόζους, σε σαουδάραβες καθεστωτικούς με δυνατότητες για μακρινές πτήσεις στις Σεϋχέλλες, σε μαλαισιανούς κομπιναδόρους, σε ρώσους ολιγάρχες κά. Σε μια άλλη χώρα ο Γενικός Εισαγγελέας ήδη θα ζητούσε τα στοιχεία και θα έδινε απαντήσεις για το πώς μια χώρα-μέλος της ΕΕ κατάντησε πλυντήριο-λιπαντήριο σε αδιαφανείς πρακτικές. Σε μια άλλη χώρα ο Γενικός Ελεγκτής θα διενεργούσε τη δική του αυτοτελή έρευνα. Στην Κύπρο η μόνη έρευνα που διεξάγεται είναι εκείνη για το πώς διέρρευσαν τα ντοκουμέντα στο Αλ Τζαζίρα!

Η απροκάλυπτα κυνική πρακτική της κυβέρνησης, η σιωπή παραγόντων με κρίσιμη σημασία στη δομή της εξουσίας, η στρεβλή διαχείρισή του από μερίδα των ΜΜΕ, τα οποία αντί να ερευνούν, σχολιάζουν ή επιτίθενται σε άλλους που ερευνούν, μάς οδηγεί στο πλέον σοβαρό συμπέρασμα επί του ζητήματος. Η συντήρηση αυτής της κατάστασης πραγμάτων συνδέεται με το άλυτο κυπριακό και την

απόκτηση πλεονεκτημάτων πάνω στο 60% του εδάφους της νήσου. Ο έλεγχος παρέχει προσόδους, βέβαιες διασφαλίσεις ικανές να ωθούν την αλυσίδα της βιομηχανίας των διαβατηρίων να αδιαφορεί για τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, ή την κυβέρνηση να αδιαφορεί για το γεγονός πως οι άλλες δύο χώρες με ανάλογα προγράμματα με την πρώτη δημόσια αναφορά της Επιτροπής έσπευσαν να τα τερματίσουν. Ομάδες συμφερόντων –από τραπεζίτες έως επιχειρηματίες με απίστευτα ψηλά ΜΕΔ, από developers έως μεσάζοντες στο γλέντι πάνω στις τ/κ περιουσίες, από πολιτικούς της στασιμότητας έως το λόμπι των εκδοτών ΜΜΕ που εξαρτά την εξέλιξή του από τη σχέση του με την εκτελεστική εξουσία, συγκροτούν μια πολύ ισχυρή κάστα εξουσίας που επιβάλλει τους όρους της σε μια σειρά από ζητήματα. Η μικρή αυτή αριθμητικά μειοψηφία διαθέτει μηχανισμούς μαύρης προπαγάνδας που αγωνίζονται νυχθημερόν για να μην αλλάξει τίποτε με κεντρικό όπλο την παραποίηση της αλήθειας και τον πατριδοκαπηλεία. Έχουν ταυτίσει τη συντήρηση του status quo με τον «πατριωτισμό» και την ταύτιση με τον Ντενκτάς σε μάχη κατά του «κατευνασμού». Όσο πιο πάνω ανεβάζουν τα επίθετα και καλλιεργούν το φανατισμό, άλλο τόσο καθαρό φαίνεται πως αυτή η κάστα δεν επιθυμεί την επίλυση γιατί δεν επιθυμεί την ομοσπονδιακή δομή-πρακτικά επιδιώκει ώστε κανένας να μην ανακατεύεται στα πόδια της, «στις δουλειές της».

Εκτός άλλων, το (τέως) δικηγορικό γραφείο του Ν. Αναστασιάδη συμμετέχει στις διαδικασίες, έχοντας πωλήσει πολύ ικανό αριθμόν διαβατηρίων. Αυτή είναι η εικόνα μιας χώρας της οποίας το 37% τους εδάφους της κατέχεται από τουρκικά στρατεύματα και η οποία νυχθημερόν θα έπρεπε να μαζεύει αλληλεγγύη με στόχο να γίνει μια κανονική χώρα-μέλος της ΕΕ. Η ένταξη από ατμομηχανή επίλυσης και εκσυγχρονισμού της κοινωνίας μας, εξέπεσε σε βιομηχανία πώλησης

διαβατηρίων σε ότι πιο μαύρο κυκλοφορεί στην Άπω και Εγγύς Ανατολή...

Με «χρυσά» διαβατήρια, το ανώτατο στάδιο του «πατριωτισμού»

10/11/2019

Η ε/κ κοινωνία έχει μακρά παράδοση σε πρακτικές διαχωρισμού σε «καλούς» και «κακούς» ε/κ. Ήδη από τη δεκαετία του 50, μπήκαν στην πολιτική γλωσσολογία της εποχής, λέξεις όπως «εθνικόφρονες» και «απάτριδες», αργότερα ενισχύθηκαν με εκδόσεις πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων, πιο ύστερα σε διαχωριστικές γραμμές του τύπου, από τη μια οι «ιδιοκτήτες» της εξουσίας και από την άλλη «οι εσωτερικοί εχθροί». Πολλές παρατάξεις στον ευρωπαϊκό χώρο που σήμερα ανήκουν στο ΕΛΚ, αγνόησαν ή και εγκατέλειψαν αυτές τις πρακτικές με τελευταία τη ΝΔ. Καμμιά δεξιά παράταξη που ενσωματώνει τις ευρωπαϊκές διακηρύξεις στο καταστατικό της χάρτη, δεν υιοθετεί τις λογικές που οδηγούν σε εσωτερικές συγκρούσεις που ισούνται με κοινωνική διάσπαση. Είναι δε γνωστό, ότι συντηρητικοί πολιτικοί με ανοικτό πνεύμα έθεσαν, αρχικά, τις βάσεις για τη συγκρότηση της ΕΕ ως κοινού έργου ειρήνης και συνεργασίας με το σύνθημα «ενωμένοι μέσα από τη διαφορετικότητα».

Στον αντίποδα αυτής της κουλτούρας βρίσκεται η δήλωση Ν. Αναστασιάδη στις 2 Νοεμβρίου ότι «μια συμβουλή θα ήθελα να δώσω προς το ΑΚΕΛ: επιτέλους ας συναισθανθεί ότι εκφράζει και τους Ελληνοκύπριους. Τίποτα πέραν αυτού». Μια δήλωση που έγινε αφού πρώτα ύμνησε τον Γ. Κληριδη ως εξής: «τιμούμε σήμερα τον ηγέτη που άφησε το στίγμα του για τον πατριωτικό, διεκδικητικό ρεαλισμό που

τον διέκρινε, τον πραγματισμό που ήταν χαρακτηριστικά ενός πολιτικού με όραμα. Τιμούμε τον άνθρωπο που άφησε γενικότερα το στίγμα του ως ένας πολιτικός ήθους και ιδιαίτερα προσωπικά τιμώ τον πολιτικό μου μέντορα, τον πολιτικό μου πατέρα».

Το βαρέλι δεν έχει πάτο: ο Γ. Κληρίδης πολιτεύθηκε με τελείως διαφορετικό τρόπο από τον Ν. Αναστασιάδη και οι πάνω δύο δηλώσεις του, το βεβαιώνουν. Οι δηλώσεις Αναστασιάδη δεν πρέπει να μένουν ασχολίαστες, γιατί ωθούν την κοινωνία στην εσωστρέφεια και στην αδυναμία πρόσληψης των φαινομένων που την περιβάλλουν. Αυτές, βεβαίως, δεν εξυπηρετούν κανένα υψηλό στόχο, ωστόσο, υπηρετούν μερικά «πρακτικά» ζητήματα, όπως η κατάληψη του κράτους, η αξιοποίηση της δημόσιας διοίκησης ως λάφυρου, ο αποκλεισμός των «άλλων», οι οποίοι εμφανίζονται στην τοξική ρητορεία ως «εσωτερικοί εχθροί». Η οργανωμένη μισαλλοδοξία οδηγούσε στη μονοπώληση της εξουσίας και την, κατά περίπτωση, λαφυραγώγησή της, όπως συμβαίνει τώρα με τον διάσημο τρόπο της χορήγησης «χρυσών» διαβατηρίων σε κάθε καρδιάς καρύδι.

Η επικυριαρχία του εθνικολαϊκιστικού λόγου συνιστά το ανώτατο στάδιο του πολιτικού τυχοδιωκτισμού, όπως εφαρμόζεται σήμερα στη Κύπρο. Κατά τον Έκο, ο εθνικολαϊκιστικός λόγος «χρειάζεται ένα εχθρό... Όποιος διαφωνεί ταυτίζεται με τον εχθρό. Για να είναι αναγνωρίσιμος και επίφοβος ο εχθρός, πρέπει να βρίσκεται στο σπίτι μας ή στο κατώφλι του σπιτιού μας», (πηγή, άρθρο Γ. Κουμουλλή, Ουμπέρτο Έκο «Το κοιμητήριο της Πράγας», από 2/11). Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Π. Προδρόμου επιβεβαιώνει τον Έκο. Με δηλώσεις του στις 2 Νοεμβρίου συνέχισε από εκεί που έμεινε ο Ν. Αναστασιάδης λέγοντας ότι «το ΑΚΕΛ αγνοεί τις πραγματικότητες με

τρόπο που τελικά ισοδυναμεί με το να μεροληπτεί υπέρ της τουρκικής πλευράς».

Η γραμμή που έχει χαράξει ο Ν. Αναστασιάδης, έχει παρενέργειες στην καθημερινότητα των πολιτών. Ο εθνικολαϊκισμός παράγει μίσος, προκαλεί αντιπαλότητες και κατασκευάζει οργανικά «εσωτερικούς εχθρούς», είτε πολίτες, είτε παρατάξεις, προωθώντας ψευδή σχήματα («οπαδοί της όποιας λύσης»), είτε διασπώντας την κοινωνική συνοχή μιλώντας για «εσωτερικούς εχθρούς» που ταυτίζονται με τον «εξωτερικό εχθρό», καθώς «μεροληπτούν υπέρ της τουρκικής πλευράς». Τελευταίο παράδειγμα στοχοποίησης σε προσωπικό επίπεδο, η χυδαία επίθεση κατά του κορυφαίου εμπειρογνώμα στο χώρο των υδρογονανθράκων Χ. Έλληνα γιατί αποφάσισε να ομιλήσει επί του θέματος που γνωρίζει πολύ καλά σε δημόσια συζήτηση στην κατεχόμενη Κύπρο.

Σε μια τέτοια ατμόσφαιρα που ο ίδιος ο Ν. Αναστασιάδης επέλεξε να ακολουθήσει, (διαβατήρα στη θέση της επίλυσης) η επικυριαρχία του ανορθολογισμού είναι η μόνη συνταγή που του απέμεινε. Σε μια διαφορετική διαχείριση των πραγμάτων, αν η επίλυση ήταν στην κορυφή των επιλογών του, το ΑΚΕΛ θα ήταν «στρατηγικός εταίρος» του. Στην επιλογή της μη λύσης, σύμμαχοί του είναι ο αρχιεπίσκοπος, το ΕΛΑΜ και οι αντίπαλοι της ομοσπονδιακής λύσης γιατί τα κριτήρια αφορούν τη βιωσιμότητα του παρόντος σχήματος εξουσίας ως συμπαγούς μηχανισμού νομής της. Βεβαίως, με την συμφωνημένη κατανομή πόρων (π.χ. διαβατήριο σε μαλαισιανό μαφιόζο με μεσίτη τον αρχιεπίσκοπο), με την επίδειξη ισχύος (λ.χ. διανομή της διαφημιστικής πίπτας στα τηλεοπτικά μέσα), και με την ταυτόχρονη

ανάδειξη κάθε διαφορετικής προσέγγισης σε «εσωτερικό εχθρό, στο κατώφλι του σπιτιού μας».

Οι αριθμοί ομιλούν από μόνοι τους: από τη μελέτη των στοιχείων που παραθέτει η κυβέρνηση, φαίνεται καθαρά ότι η διάλυση του διαπραγματευτικού τοπίου στο κυπριακό (Μον Πελεράν, 2016, Κραν Μοντάνα, 2017), συνέπεσε με την απογείωση στις πολιτογραφήσεις ξένων υποηκόων μέσα από το πρόγραμμα χορήγησης «χρυσών» διαβατηρίων, στο οποίο πρόγραμμα το δικηγορικό γραφείο του Ν. Αναστασιάδη έχει καθοριστικό ρόλο. Γι' αυτό και ουδείς αναμένει κάτι αξιόλογο από τη συνάντηση στο Βερολίνο. Είναι αυτή ηγεσία που ενδιαφέρεται να προωθήσει κάτι; Είναι αυτό κλίμα στην κοινή γνώμη που να δημιουργεί ελπίδες για μια κινητικότητα; Δυστυχώς, όλα θυσιάστηκαν στο «βωμό» που έκτισαν τα «χρυσά διαβατήρια» με τη συνενοχή ενός συστήματος εξουσίας που μυθοποίησε τον παραγοντισμό, τη διαπλοκή και την προσπόριση ωφελημάτων παντός καιρού. Πραγματικά, έγιναν όλα τόσο προβλέψιμα, που, όταν ακούς τον Ν. Αναστασιάδη να μιλά για το πόσο επιθυμεί την επίλυση, είναι σαν να ακούς τον αρχιεπίσκοπο να ομιλεί για τις αξίες που, υποτίθεται, ότι εξελέγει για να υπηρετεί...

Κατάρρευση με ονοματεπώνυμο!

10/03/2019

Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής στις 6 Μαρτίου σχετικά με την κατάρρευση του Συνεργατισμού έφερε στο φως της δημοσιότητας ονόματα και ευθύνες. Αυτή η εξέλιξη είναι σημαντική. Έστω και αργά, έγινε έρευνα, ολοκληρώθηκε, παραδόθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα και

αυτό μετρά. Αποδίδει στον Υπουργό Οικονομικών Χ. Γεωργιάδη τις περισσότερες ευθύνες—λάθος επιλογές προσώπων, υπόθεση Altamira, επιμονή στη διάθεση του 25% των μετοχών της Συνεργατικής δωρεάν. Η εξής φράση λέει, σχεδόν, τα πάντα: «Καταλήγουμε ότι η πολιτική ευθύνη για την κατάρρευση του Συνεργατισμού και ιδιαίτερα η εξαφάνιση της ΣΚΤ, οφείλεται στους λανθασμένους χειρισμούς και αποφάσεις ή παραλήψεις του υπουργού Οικονομικών».

Ακολουθεί ο Ν. Χατζηγιάννης. Του αποδίδεται «αμέλεια και ανικανότητα» που οδηγούν σε «αστικές ευθύνες», πιθανό και για «ποινικές ευθύνες», μετά από αστυνομική έρευνα.

Στους Ε. Χλωρακιώτη και Κ. Λύρα αποδίδονται «τεράστιες ευθύνες» για την κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα πριν το 2013-βαθμός εποπτείας «σπασμωδικός και αναποτελεσματικός».

Αποδίδει επίσης, ευθύνες στα κόμματα που, κατά καιρούς, διοίκησαν τμήματα του Συνεργατισμού. Αποδίδει, δικαίως, περισσότερες ευθύνες στα πεπραγμένα του Συνεργατισμού μετά το 2013. Ο Συνεργατισμός, με την κατάρρευση της οικονομίας ανακεφαλαιοποιήθηκε με 1.7δισ. Κρατικοποιήθηκε. Αντί να εξυγιανθεί, όπως ήταν η δέσμευση της κυβέρνησης, κατέρρευσε μέσα σε πέντε χρόνια- συσσωρευμένα προβλήματα, ανίκανη διοίκηση, ανύπαρκτη πολιτική εποπτεία, ουσιαστικά αδιευκρίνιστη στρατηγική.

Ποια όμως ήταν η ρίζα του κακού που οδήγησε τα πράγματα στο τερματισμό ενός ιστορικού πιστωτικού οικοδομήματος με τεράστια προσφορά στην αγροτική ζωή του νησιού;

Πρώτο, η μετατροπή του Συνεργατικού κινήματος από αγροτική συνεταιριστική προσπάθεια, σε εκτεταμένο τραπεζικό σύστημα κατά το πρότυπο των εμπορικών τραπεζών. Από την περίοδο της εξαιρετικής δράσης με συγκεκριμένη αποστολή την στήριξη στον αγρότη, φτάσαμε στην αλόγιστη ανάπτυξη, στην ανεξέλεγκτη λειτουργία και εν τέλει στην κατάρρευση.

Δεύτερο, ο Διοικητής του Συνεργατισμού Ε. Χλωρακιώτης δανειζόταν ανεξέλεγκτα ποσά της τάξης των 12 εκ ευρώ. Πού ήταν ο μηχανισμός εποπτείας στην κατάφορη παραβίαση κάθε έννοιας χρηστής διοίκησης; Ποιος οδήγησε την ΣΠΕ Στροβόλου στη σημερινή κατάσταση; Γιατί η ΣΠΕ Μακράσουκας από συνεργατική με success story άλλαξε προσανατολισμό και εξελίχθηκε σε ΣΠΕ- πρωταγωνιστή στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια;

Τρίτο, ποιος μηχανισμός ελέγχου αναπτύχθηκε την τελευταία πενταετία, ώστε η διοίκηση Χατζηγιάννη να κρίνεται για το πραγματικό της αποτέλεσμα, και όχι για την «εικονική πραγματικότητα» που εμφάνιζε; Ποιες «περγαμηνές» διέθετε ο Ν. Χατζηγιάννης για να επιλεγεί γι' αυτή τη θέση;

Τέταρτο, πού βρισκόταν η Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας στον ουσιώδη χρόνο; Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έκρουε τον

κώδωνα του κινδύνου για την ελλειμματική διοίκηση του Συνεργατισμού, ποια διορθωτικά μέτρα έλαβε;

Πέμπτο, η Εποπτική αρχή για κάθε ΣΠΕ και για κάθε κεντρικό της φορέα όφειλε να ελέγχει την εφαρμογή των κανονισμών και την τήρηση κάθε πρόνοιας για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Η κάθε ανώτερη εποπτική αρχή όφειλε να ελέγχει τις πιο κάτω και έτσι να εποπτεύεται ολόκληρο το σύστημα. Αυτό δεν γινόταν. Οι επόπτες δεν είχαν το σθένος να ελέγχουν εκείνους που τους διόριζαν! Στον πυρήνα της πρακτικής που οδηγούσε στην συγκάλυψη, θα συναντήσουμε την κομματική επιβολή πάνω στη λειτουργία του οργανισμού. Τα κόμματα, κατά κανόνα διορίζουν, τα κόμματα κατά κανόνα εποπτεύουν. Μια διοικητική ιεραρχία που όταν έχει δυσκολίες αναζητά λύσεις σε κομματικές πλάτες, και όχι στους μηχανισμούς της αξιολόγησης ή της αφοσίωσης στους κανόνες της διαφάνειας. Το τελευταίο σημείο παίζει μικρότερο ρόλο και ενδιαφέρει, συνήθως, μειοψηφίες.

Λοιπόν, όταν κάθε κόμμα είτε ασκεί κυβερνητική εξουσία, είτε είναι στην αντιπολίτευση βρίσκει τρόπους να παρεμβαίνει και να χειραγωγεί εξελίξεις, πόσοι θα έχουν το σθένος να μιλήσουν για μια διαφορετική μορφή στην άσκηση της εξουσίας; Εθισμός στη συγκάλυψη, νοοτροπία του τύπου «γιατί να βγάλω εγώ το φίδι από την τρύπα», όταν το «φίδι» αύριο μπορεί να έχει την ευθύνη της επαγγελματικής μου εξέλιξης... Αυτή η νοοτροπία έχει οδηγήσει στη συστημική σιωπή η οποία στα κυπριακά έγινε πασίγνωστη με το περίφημο σλόγκαν «ούσσου να περάσουμε». Δεν περάσαμε, όμως...

Η Ερευνητική Επιτροπή που εξέτασε την πτώση του Συνεργατισμού, έκανε σοβαρή δουλειά. Αυτό από μόνο του δεν αρκεί, γιατί η πτώση του δεν συνδέεται μόνο με διοικητικές αποφάσεις, κακοδιοίκηση, ή παραλείψεις. Συνδέεται με την απουσία μιας συνεκτικής στρατηγικής στον κατάλληλο χρόνο για το πού έπρεπε να πάει ο Συνεργατισμός. Συνδέεται με την απουσία συντονισμού από την πλευρά του προέδρου στους υπουργούς που ο ίδιος διορίζει, καθ' ότι ο πρόεδρος στο κυπριακό σύνταγμα δεν είναι ανεύθυνος άρχων. Συνδέεται με την αντίληψη ότι «τώρα» θα διοικούν οι «δικοί» μας, ή οι συμμαθητές μας, έστω και αν πασιφανώς είναι ακατάλληλοι. Συνδέεται με το πνεύμα πολιτικής ευθιξίας που, κατά κανόνα, απουσιάζει.

Τι μάθαμε από την κατάρρευση της οικονομίας το 2013; Ελάχιστα. Δεν είμαι βέβαιος, ότι αυτή τη φορά θα πάμε καλύτερα- αν και το πόρισμα αυτής της Ερευνητικής Επιτροπής βοηθά να σκεφθούμε καλύτερα....

Νεποτισμός και πατριδοκαπηλεία

22/01/2019

Οι αποκαλύψεις του δικηγόρου Ν. Κληρίδη καθώς και η παρέμβαση του Γενικού Εισαγγελέα Κ. Κληρίδη έφεραν στο φως πολλά νέα στοιχεία για τον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης στο νησί. Συγγενικές υποθέσεις, νεποτισμός, διαπλοκή με συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο που εργοδοτεί παιδιά δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας δίνει τα στοιχεία για το πώς δικαστικές υποθέσεις γύρω από την κατάρρευση της Τράπεζας Κύπρου, οδηγήθηκαν σε μηδενικό αποτέλεσμα -όλοι οι κατηγορούμενοι, αθώοι!

Λοιπόν, η κοινή γνώμη παρακολουθεί αμήχανη τις συγκλονιστικές καταγγελίες. Τό σλόγκαν είναι σωστό («η γυναίκα του Καίσαρα, όχι μόνο να είναι, αλλά και να φαίνεται τιμία»), αλλά ατελές, καθώς από μόνο του δεν μάς εξηγεί απολύτως τίποτε. Θα προσπαθήσω στη συνέχεια να δώσω τη δική μου ερμηνεία στα πράγματα:

A. Στην ε/κ κοινότητα εδώ και δεκαετίες έχει σχηματιστεί μια πολύ ισχυρή συμμαχία των δυνάμεων που εκμεταλλεύονται το υπάρχον σύστημα με τον πιο απροκάλυπτο τρόπο. Παράγοντες της βιομηχανικής κοινότητας (λ.χ. φαρμακέμποροι). Παράγοντες της τουριστικής βιομηχανίας (λ.χ. ξενοδόχοι στην Αγία Νάπα). Παράγοντες που πλούτισαν από την υπερανάπτυξη της γης στην Λάρνακα, την Λεμεσό και την Πάφο (λ.χ. επενδύσεις, αναπτύξεις, κατασκευές ακινήτων). Παράγοντες που έκτισαν παιχνίδια πάνω στις τ/κ περιουσίες στις τρεις ίδιες πόλεις και επαρχίες, (λ.χ. Ακτή Μακένζι, Ακτή του Κυβερνήτη). Αυτή η τριπλή συμμαχία ευνοεί μια κατάσταση πραγμάτων που παρεμποδίζει κάθε μεταρρύθμιση, επιδιώκει να διατηρήσει τα κεκτημένα της.

B. Τα πιο πάνω στοιχεία ήταν λίγο πολύ γνωστά. Έρχεται τώρα ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας και μάς πληροφορεί ότι και στην ανώτατη βαθμίδα της δικαστικής εξουσίας, μια παραδικαστική διαδικασία έκτιζε αθώους πελατών συγκεκριμένου δικηγορικού γραφείου στο οποίο εργοδοτούνταν παιδιά τους! Οι παροικούντες στην Ιερουσαλήμ προφανώς γνώριζαν το παιχνίδι, εδώ και καιρό. Τώρα το γνωρίζει όλη η κοινωνία! Να γιατί το δικαστικό κατεστημένο ουδέποτε τόλμησε μεταρρυθμίσεις, ουδέποτε έθεσε μια διαδικασία για να βελτιωθούν

παραδόσεις δεκαετιών. «Αγωνίστηκε» όμως για να μην αποκοπούν οι μισθοί των δικαστών στα χρόνια της τρόικας! «Αγωνίστηκε» όμως για να μην περάσει καμιά πρόβλεψη για «ξένο» δικαστή στις προσπάθειες για επίλυση του κυπριακού!

Γ. Αυτό το οικονομικό κατεστημένο είναι ασφαλώς μια μικρή, αριθμητικά και κοινωνικά μειοψηφία. Πώς καταφέρνει και γίνεται πλειοψηφία; Πώς είναι σε θέση να επιβάλλει την ατζέντας της; Μα, εν ονόματι της πατρίδας!

Εδώ και δεκαετίες αυτή η μικρή αριθμητικά μειοψηφία έχει δημιουργήσει ένα αφήγημα που θέλει την Κύπρο μικρή και αδυναμη, περικυκλωμένη από εχθρούς που θέλουν να την φάνε. Έτσι, για να επιβιώσουμε σε αυτή τη μικρή γη, έχουμε ένα «καθήκον»: να συσπειρωθούμε γύρω από το υπάρχον σύστημα διοίκησης για να αντέξουμε τους κραδασμούς της μοναδικότητάς μας. Αυτό ως συνεκτική ύλη δεν είναι αρκετή. Γι' αυτό εφευρέθηκε η συνεκτική ύλη, άλλως η υψυ της υπόθεσης: η πατριδοκαπηλεία!

Δ. Με τη συμβολή ιδιοκτητών ΜΜΕ. Με τη συμβολή της ηγετικής ομάδας της εκκλησίας. Με τη επιβολή συγκεκριμένης ατζέντας στο σχολικό πρόγραμμα. Με την καθιερωμένη έγκριση κάθε νέου υπουργού παιδείας από την εκκλησιαστική ιεραρχία. Με την ροπή ηγετών της ε/κ κοινότητας στα καθιερωμένα. Η παραδοσιακή αυτή «πεντάδα», έχει αποδείξει ότι γνωρίζει πολύ καλά τι σημαίνει επένδυση στην αμυντική τακτική! Γνωρίζει τι σημαίνει μέθοδος ελέγχου της κοινής γνώμης με επίκληση σε «εθνικούς» κινδύνους. Μια μεγάλη μερίδα ε/κ έχει εγκολληθεί αυτή τη στρεβλή θεώρηση

των πραγμάτων. Πιστεύει σε ψευδασμένες θεωρίες, ενώ την ίδια στιγμή τα μεγάλα ψάρια κάνουν άνετα τη δουλειά τους και αυτή τη φορά μάς το λέει ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας με πολύ δυνατά στοιχεία. Όταν ένας οπαδός της μη λύσης, φωνάζει «ας μείνουμε όπως είμαστε», κάποιιο τρίβουν τα χέρια τους από ικανοποίηση. Κάποιοι γλεντούν, «εσείς θα μείνετε όπως είσαστε»- εμείς θα μεγαλώνουμε τον έλεγχο της εξουσίας στο 60% του κυπριακού κράτους, θα κάνουμε ότι θέλουμε, χωρίς κανέναν να μπαίνει στα πόδια μας! Κάποιοι μπορεί να λένε «συνεχίστε κορόιδα, εμείς θα σας μαθαίνουμε τι σημαίνει να μισάτε την επίλυση, να «αγωνίζεστε» για την ακινησία»!

Ε. Οι αποκαλύψεις των αδελφών Κληρίδη δίνουν μίαν πολύ καλή ευκαιρία για να αναδειχθούν οι πραγματικές προθέσεις ενός κύκλου συμφερόντων που ταλαιπωρεί το νησί εδώ και δεκαετίες. Είναι εξαιρετικής σημασίας υπόθεση να αποκαλυφθεί αυτή η απίθανη συμπαιγνία η οποία «αγωνίζεται» να αφήσει την Κύπρο καθηλωμένη στο χθες για να ενισχύει την επιρροή της στα πράγματα αδιαφορώντας για τα πραγματικά προβλήματα του νησιού. Το ζήτημα δεν είναι αυτοί. Το ζήτημα είναι όλοι εκείνοι που καταπίνουν το παραμύθιο. Ως γνωστόν, τα παραμύθια αρέσουν. Μέχρι να κοιτάξουμε την πραγματικότητα- το χρόνο και τις γενιές που χάνονται.

Εξορθολογισμός και Μεταρρύθμιση

4/9/2018

Τι σημαίνει η λέξη «εξορθολογισμός»; Στην κανονική της σημασία σημαίνει να βάλουμε κάποια αρχικά πράγματα σε τάξη, να διορθώσουμε στρεβλώσεις για να μπορέσουμε στη συνέχεια να

αντιμετωπίσουμε τα μείζονα-λ.χ. ποιότητα, περιεχόμενο, ανάπτυξη, στόχοι. Αν κάποιος ενδιαφέρεται στα σοβαρά να κάνει πολιτική «εξορθολογισμού» ως εισαγωγή στα σημαντικά, θέτει όλα τα «ανορθολογικά» ζητήματα στο δημόσιο και ημιδημόσιο τομέα επί τάπητος. Όχι αποσπασματικά. Όχι όπως λ.χ. προσπάθεια για μείωση εξόδων στην παιδεία, αλλά ταυτόχρονα τερματισμός της διαφημιστικής δραστηριότητας στο ΡΙΚ-με μπόνους 2.5 εκ από τον κρατικό προϋπολογισμό πίσω στο Ίδρυμα.

«Εξορθολογισμός» και αναπτυξιακή στρατηγική πάνε μαζί. Για να φτάσουμε εκεί χρειάζεται συστηματική δουλειά και καθαρή στόχευση. Στη δική μου κρίση, χρειαζόμαστε μεταρρυθμιστική απάντηση στα προβλήματα.

Ως γνωστόν, ο κρατικός και ημικρατικός τομέας στην Κύπρο είναι ο παράδεισος των στρεβλώσεων. Κυβερνήσεις με ασθενή αντίληψη για το δημόσιο συμφέρον, συντεχνίες που αξιοποιούσαν τον ηγεμονικό τους ρόλο στα πράγματα ή τη φιλική σχέση τους με διάφορες κυβερνήσεις γέμισαν τους τομείς δράσεις τους με απίστευτης έκτασης στρεβλώσεις και ανισορροπίες, με εκπληκτικές μισθολογικές ανισότητες.

Αν κάποια κυβέρνηση ενδιαφέρεται να κάνει έργο, μαζεύει όλο το πακέτο από τις στρεβλώσεις, ιεραρχεί τις διάφορες πτυχές τους και εξηγεί στην κοινή γνώμη γιατί παίρνει αυτές τις αποφάσεις. Τα παραδείγματα είναι πολλά και, μερικά, κυριολεκτικά απίστευτα.

Πρώτο. Είναι λογικό ή παράλογο πολιτικά πρόσωπα με μεγάλα εισοδήματα να διαμένουν δωρεάν σε κυβερνητικές κατοικίες πέριξ του Προεδρικού Μεγάρου;

Δεύτερο. Είναι λογικό ή παράλογο το σημερινό σύστημα αμοιβών στην κρατική μηχανή, στην κορυφή της οποίας βρίσκεται ο/η Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας;

Τρίτο. Είναι λογικό ή παράλογο το σύστημα με τις πολλαπλές συντάξεις;

Τέταρτο. Είναι λογικό ή παράλογο το ΔΣ ενός οργανισμού να παρέχει πλασματικά χρόνια υπηρεσίας με στόχο ένας υπάλληλος να έχει υψηλότερη σύνταξη;

Πέμπτο. Είναι λογικά ή παράλογα τα στοιχεία που παραθέτει σε ανάρτηση στο facebook ο δημοσιογράφος Τ. Αγαθοκλέους στις 17 Απριλίου 2016;

«Ο Πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν κέρδισε €118.200 το 2015 σύμφωνα με τη φορολογική του δήλωση που δόθηκε σήμερα στη δημοσιότητα. Για σκοπούς σύγκρισης παραθέτω μερικές από τις ετήσιες απολαβές εδώ στην Κύπρο, όπως έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας:

1. Πρόεδρος Δημοκρατίας €163.164
2. Δικαστές Ανωτάτου, γενικός εισαγγελέας, βοηθός γενικός εισαγγελέας €154.756
3. Προεδρος ΕΔΥ €130.88
4. Πρόεδρος Βουλής €129.734
5. Πρόεδρος ΕΕΥ €124.518

6. Γενικός ελεγκτής, γενικός λογιστής, αρχηγός αστυνομίας, αρχιπρωτοκολλητής, επίτροπος Διοικήσεως και πολλοί άλλοι επίτροποι €122.53

7. Υπενθυμίζω, επίσης, ότι ο μισθός της διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος θεωρείται απόρρητος, ανέρχεται γύρω στις €190.000 το χρόνο».

Είναι λογικά ή παράλογα αυτά που γράφει ο δημοσιογράφος Γ. Καλλινίκου:

«Υπουργοί με 30 μήνες (μόνο) θητεία θα πάρουν σύνταξη 1.036 ευρώ τον μήνα και φιλοδώρημα 58.039 ευρώ!!! Υπουργοί με 5 χρόνια θητεία θα πάρουν σύνταξη 1.684 ευρώ το μήνα και φιλοδώρημα 94.314 ευρώ!!! Και υπουργοί με 10 χρόνια θητεία θα πάρουν σύνταξη 4.146 ευρώ τη μήνα και φιλοδώρημα 232.157 ευρώ!!! Κατ' αναλογία για τους βουλευτές ισχύουν για θητεία 5 χρόνων σύνταξη 1.352 ευρώ το μήνα και φιλοδώρημα 75.729 ευρώ. Για θητεία 10 χρόνων σύνταξη 3.306 ευρώ το μήνα και φιλοδώρημα 185.115 ευρώ!!!» («Ο Φιλελεύθερος», 11/2/18)

Λοιπόν, η οικονομική κρίση μεγέθυνε τους φακούς της ανάλυσής μας και έθεσε στην ατζέντα έναν επείγοντα τρόπο προσέγγισης των πιο πάνω φαινομένων. Στο δημόσιο διάλογο η απλή λύση είναι η αναζήτηση του τύπου «ποιος έδωσε τα επιδόματα, σε ποιους και πότε». Η σύνθετη λύση είναι η επεξεργασία ενός μεσοπρόθεσμου προγράμματος για ξεπέρασμα των στρεβλώσεων, κατάργηση ή αναδιαμόρφωση όσων αποτελούν συντεχνιακές ανισοροπίες με κεντρικό στόχο τη μείωση των ανισοτήτων και τη δικαιότερη ανάπτυξη.

Το κράτος που μοιράζει λάφυρα στους κάθε φορά νικητές, δεν υπάρχει πια. Η οικονομική κρίση, το παρ' ολίγον άλμα στο γκρεμό το 2013 μάς

έδωσε μίαν ευκαρία για να σκεφτούμε διαφορετικά, αλλά φαίνεται ότι ελάχιστα μάθαμε. Αν το Υπουργικό Συμβούλιο προτείνει στους υπό κινήτοποίηση εκπαιδευτικούς συντάξιμο χρόνο στους δασκάλους τα 58 και στους καθηγητές μέσης τα 60, τι άλλο παράδειγμα θέλουμε για να δούμε ότι επαναλαμβάνουμε πρακτικές που ασκήθηκαν στη δεκαετία Σ. Κυπριανού και οι οποίες έκτισαν μέρος του δρόμου προς τον εκτροχιασμό;

Το ζήτημα είναι η μεταρρύθμιση:

Πρώτο, η σταθεροποίηση της οικονομίας συνδυασμένη με ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη με ενίσχυση των πιο αδύναμων τμημάτων της κοινωνίας μας. Με την προοδευτικά σχεδιασμένη πολιτική για μείωση των ανισοτήτων γιατί η κοινωνική δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη συνιστούν τα θεμέλια μιας κοινωνίας που την χαρακτηρίζει η κοινωνική συνοχή.

Δεύτερο, επιδόματα σε όσους έχουν πραγματικά ανάγκη, δίκτυο ασφαλείας για τους μη προνομιούχους. Ανάπτυξη πάνω σε υγιή δημόσια οικονομικά, που θα υποστηρίζονται από μια σύγχρονη αναπτυξιακή στρατηγική και με ισχυρή οικονομική βάση. Χρειάζονται νέες μορφές οργάνωσης και διοίκησης, ευελιξία, έλεγχος από τις ανεξάρτητες εποπτικές αρχές, αύξηση της διαφάνειας.

Τρίτο, με την υπεράσπιση μιας προοδευτικής μεταρρυθμιστικής πολιτικής, υπερασπιζόμαστε το κράτος δικαίου, τον κοσμικό χαρακτήρα της παιδείας μας, και κυρίως μια κοινωνία ανοικτών οριζόντων όπως την διαλαμβάνουν οι θεμελιώδεις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις.

Τέταρτο, προσαρμόζουμε τις πολιτικές μας στη σημερινή πραγματικότητα, λαμβάνοντας υπ' όψιν μας τα ανοικτά σύνορα και τη συμμετροχή μας σε μια υπερεθνική ένωση. Γι' αυτό πρώτα ορίζουμε τις επιδιώξεις μας, και μετά διαμορφώνουμε τις συνθήκες για την ανάπτυξη με κοινωνική δικαιοσύνη. Αυτά προϋποθέτουν γνώση, συστηματική προετοιμασία και σχεδιασμένη υλοποίηση.

Εκτροχιασμός και νεποτισμός

08/07/2018

Ποια είναι η ρίζα του κακού στα τραπεζικά μας πεπραγμένα; Δύσκολη απάντηση. Ο καθένας λέει την άποψή του και σχεδόν στο σύνολό τους οι κριτικές πάνε στο «σύστημα». Μερικά ερωτήματα για ότι μάς περιβάλλει:

Ποιος banker υπέγραφε νέα εξυπηρετούμενα δάνεια, ενώ δεν εξυπηρετούνταν τα προηγούμενα; Έχει ευθύνη γι' αυτό ο κύριος banker;

Ποια εποπτική αρχή έκανε τα στραβά μάτια όταν στοιβάζονταν μόνο σε έναν πρόσωπο 300εκ μη εξυπηρετούμενα δάνεια; Έχει ευθύνη για αυτό ο κύριος επόπτης;

Ποιος μηχανισμός ελέγχουν υπήρχε όταν δύο πρόεδροι ΔΣ τραπεζών (Θ. Αριστοδήμου και Ε. Χλωρακιώτης) δανείζονταν αβέρτα από τις

«οικείες» τράπεζες; Έχει ευθύνη γι' αυτό ο κύριος επίτροπος που συντόνιζε τον μηχανισμό εποπτείας;

Ποιος οδήγησε λ.χ την ΣΠΕ Στροβόλου στη σημερινή κατάσταση; Γιατί λ.χ η ΣΠΕ Μακράσukas από συνεργατική με succes story άλλαξε προσανατολισμό και εξελίχθηκε σε ΣΠΕ με πολλούς να δανείζονται χωρίς λογική και σήμερα να πρωταγωνιστεί στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια;

Ποιος μηχανισμός ελέγχου αναπτύχθηκε την τελευταία πενταετία ώστε η διοίκηση Χατζηγιάννη στον Συνεργατισμό να κρίνεται για το πραγματικό της αποτέλεσμα και όχι για την «εικονική πραγματικότητα» που εμφάνιζε; Ποιες «περγαμηνές» διέθετε ο κ. Ν. Χατζηγιάννης για να επιλεγεί γι' αυτή τη θέση; Γιατί δεν αναζητήσαμε λύσεις από τη διεθνή αγορά αν η Κύπρος δεν διέθετε κάτι αξιόλογο;

Πού βρίσκεται η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου; Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για την ελλειμματική διοίκηση του Συνεργατισμού, ποια διορθωτικά μέτρα έλαβε η Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας η οποία, ως εκ της θέσεώς της, όφειλε να δράσει;

Η εποπτική αρχή κάθε ΣΠΕ και κάθε κεντρικού της φορέα όφειλε να ελέγχει την εφαρμογή των κανονισμών και τη τήρηση κάθε πρόνοιας για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Η κάθε ανώτερη εποπτική αρχή όφειλε να ελέγχει τις πιο κάτω και έτσι να εποπτεύεται ολόκληρο το σύστημα. Αυτό γινόταν;

Ας πάμε στη βασική έννοια της πολιτικής μας κουλτούρας, αυτής που επέτρεψε και ανέχθηκε τη συγκάλυψη κάθε παραβίασης κάθε έννοιας χρηστής διοίκησης. Στο βασικό της πυρήνα θα συναντήσουμε την κομματική επιβολή πάνω στη λειτουργία κάθε οργανισμού στην οικονομική και κοινωνική μας ζωή. Τα κόμματα κατά κανόνα διορίζουν, τα κόμματα κατά κανόνα εποπτεύουν και τα κόμματα συχνά συντονίζονται για να μην προκύπτουν «δύσκολα» θέματα και «επικίνδυνες» για τα ίδια ενέργειες.

Αν δεν φτάναμε στον πάτο, ούτε η υπόθεση ΣΑΠΑ θα έβγαινε στη δημοσιότητα, ούτε η έρευνα για τα Συμβούλια Αποχετεύσεων στη Λευκωσία ή τη Λάρνακα θα άρχιζε. Μέσα στην καρδιά της κρίσης πριν πέντε χρόνια μάθαμε ότι πολιτικά πρόσωπα, κόμματα και συντεχνίες βρέθηκαν σε κοινή λίστα για διαγραφή χρεών τους στην Τράπεζα Κύπρου!

Λοιπόν, όταν κάθε κόμμα είτε ασκεί κυβερνητική εξουσία είτε είναι στην αντιπολίτευση βρίσκει τρόπους να παρεμβαίνει και να χειραγωγεί εξελίξεις ή να επιβάλλει τη σιωπή, πόσοι θα έχουν το σθένος να προσπαθήσουν να εποπτεύσουν, να μιλήσουν για την ηθική διάσταση στην άσκηση της εξουσίας. Προφανώς αυτό δεν είναι αρκετό για να εξηγήσει κανείς την πλήρη εικόνα του θέματος. Ο εθισμός στη συγκάλυψη, η νοοτροπία του τύπου «γιατί να μιλήσω εγώ, και όχι εκείνος», ή η νοοτροπία του τύπου «γιατί να βγάλω εγώ το φίδι από την τρύπα» όταν το «φίδι» αύριο μπορεί να έχει την ευθύνη της επαγγελματικής μου εξέλιξης, έχει οδηγήσει στα σημερινά μας αδιέξοδα.

Μια κοινή γνώμη εκπαιδευμένη στην κουλτούρα της υποταγής. Μια διοικητική ιεραρχία που όταν έχει δυσκολίες αναζητά λύσεις σε κομματικές πλάτες και όχι στους κανόνες της αξιολόγησης και της διαφάνειας. Μια κομματική ελίτ η οποία κάθε φορά ψάχνει τις προσωπικές διευθετήσεις του κομματικού μέλους ή και κάθε συντεχνίας που ελέγχουν τα «δικά μας παιδιά», αδιαφορώντας για την γενικότερη κατάσταση της οικονομίας μας.

Είμαστε σε αδιέξοδο γιατί εδώ και δεκαετίες έχουμε ενσωματώσει τις πρακτικές της άσκησης διοίκησης με κριτήριο τις κομματικές ποσοτώσεις και την αφοσίωση στην κάθε φορά κομματική ηγεσία, άρα και στην κομματική «γραμμή».

Τα άλλα κριτήρια όπως γνώση του αντικειμένου, όπως κατάρτιση, όπως αξιολόγηση, όπως ικανότητα ή και αφοσίωση στους κανόνες της διαφάνειας παίζουν μικρότερο ρόλο και ενδιαφέρουν τις μειοψηφίες.

Η κυρίαρχη τάση έχει γνωστά χαρακτηριστικά γι' αυτό και σήμερα, παρά τη σωστή απόφαση να ερευνηθεί από ειδική επιτροπή η πορεία και η πτώση του Συνεργατισμού, εκτιμώ ότι ελάχιστα θα μάς κάνουν καλύτερους γιατί η πτώση του δεν συνδέεται μόνο με διοικητικές ή άλλες αποφάσεις ή και παραλείψεις. Συνδέεται με την πολιτική μας παράδοση, τις άτυπες συμμαχίες διορισμών του τύπου «μια σου, μια μου», συνδέεται με την μάχη της προοδευτικής μεταρρύθμισης που δεν έγινε ή όπου έγινε, κατά κανόνα, έχανε τη μάχη από το βαθύ κράτος του κομματικού νεποτισμού.

Είναι κοινός τόπος η άποψη πως η Κύπρος χρειάζεται να αξιοποιήσει τις νέες διεθνείς προκλήσεις και έτσι να είναι σε θέση να λάβει μέρος στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Πώς θα το επιτύχουμε αυτό αν πολύτιμος χρόνος πάει διαρκώς στη μάχη για να αντιμετωπίσουμε τα πασιφανή;

Θαλασσινές Σπηλιές από Κόκκινες Μηλιές

09/03/2018

Η φωτογραφία έγινε viral. Πάνω από τις Θαλασσινές Σπηλιές, στην Πέγεια, σειρά από εξοχικές κατοικίες είναι στη φάση της ολοκλήρωσής τους. Σήμερα υπάρχει μια γενικευμένη συζήτηση: πώς είναι δυνατόν σχεδόν πάνω από τον μεγάλης σπουδαιότητας χώρο, ένας κύριος developer να οργανώσει εξοχικές κατοικίες επί των Θαλασσινών Σπηλιών; Κάποιος υπουργός υπέγραψε το σχετικό διάταγμα, ο ίδιος αποδίδει την υπογραφή του σε παραινήσεις γραφειοκρατών, οι οποίοι προφανώς τον ώθησαν στη λάθος απόφαση Αναπτύσσεται ένας προβληματισμός. Πολλοί απορούν, αλλά λίγοι θέτουν το στοιχειώδες ερώτημα: τόσα χρόνια δεν έβλεπε κανένας; Τόσα χρόνια δεν θέλησε κανένας να θέσει ένα ερώτημα; Τόσα χρόνια ούτε η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ούτε η Επαρχιακή Διοίκηση, ούτε πολίτες δεν μπόρεσαν να δουν κάτι; Η σιωπή έχει παγκύπρια εξήγηση:

Αυτή είναι η Κύπρος. «Ούσσου» να περάσουμε, και πιο «ούσσου» αν ο developer έχει ισχύ, αν ασκεί επιρροή στην επαρχία μου ή και ευρύτερα. Πρώτα η σιωπή. Υπόσχεται κάτι. Ύστερα μην το λες παρακάτω. Υπόσχεται κάτι παραπάνω.

Η υπερανάπτυξη της αξίας γης και ακινήτων σε επαρχίες της Κύπρου μετά την εισβολή ανέδειξε την ποιότητα της αντίληψης που έχουμε για το δημόσιο αγαθό, λ.χ. στις Θαλασσινές Σπηλιές, την παραλία Μακέντζι, την Ακτή του Κυβερνήτη. Άλλαξε το πολιτιστικό μας πρότυπο, ανέδειξε μια κοινωνία που με μεγάλη ευκολία υποκύπτει στο ταλέντο της συγκάλυψης.

Το κοινωνικό μας πρότυπο έχει αποκτήσει ισχυρές διαστάσεις. Μια κοινή γνώμη εκπαιδευμένη στη σιωπή δεν μπορεί να προβάλλει ούτε στοιχεώδη αντίρρηση. Το μικρό μέγεθος του νησιού βοηθά: «αν δεν μιλήσω, μπορεί και εγώ να έχω κάποια τύχη, κάποια μέρα, μπορεί να γίνω συνομιλητής ενός μεγάλου της οικονομίας. Μπορεί να αποκτήσω μια πρόσβαση, πού ξέρεις αύριο...».

Το πολιτιστικό μας πρόσωπο εμφανίζει ολοένα και πιο ισχυρά ιδεολογικά χαρακτηριστικά. Μια κοινωνία που γνωρίζει τι γίνεται με τις αναπτύξεις τύπου Θαλασσινές Σπηλιές και σιωπά, μια κοινωνία που γνωρίζει τι γίνεται με τις τ/κ περιουσίες και αλλάζει θέμα, μια κοινωνία που γνωρίζει τι γίνεται στο ποδόσφαιρο και κάνει πως δεν ακούει, δεν μπορεί να κάνει κάτι καλύτερο στην περίπτωση της Πέγειας.

Αυτή η κοινωνική εξέλιξη ώθησε μέρος της κοινής γνώμης στο να εμπεδώσει την ιδέα της διχοτόμησης της Κύπρου. Με τη βεβαιότητα ότι έτσι διατηρηρείται η υπεραξία που έχει η γη και οι αναπτύξεις πάνω στις Θαλασσινές Σπηλιές, ή στην Αγία Νάπα, ή στην περιοχή Μακέντζι. Με την Κύπρο στα δύο, «διεκδικούν» να κρατήσουν την εμπορική τους αξία στα ύψη.

Αυτή η νοοτροπία από τυχοδιωκτισμό, οδήγησε μικρή ομάδα από ελληνοκύπριους να οργανώσουν κινητοποίηση για να μην ανοίξει νέο «σημείου διέλευσης» από τη Δερύνεια προς την κατεχόμενη Αμμόχωστο. Έτσι κυνικά: να μείνουμε όπως είμαστε, για να μην χαθεί η αξία μιας εμπορικής φίρμας, να μην μειωθούν οι πελάτες και οι τιμές

ενός εστιατορίου, ή μιας ξενοδοχειακής μονάδας, αφού έτσι θα τους εμποδίσουμε να πηγαίνουν στην Αμμόχωστο.

Μια ρεαλιστική ανάγνωση της πραγματικότητας θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι αυτά μοιάζουν να είναι μέρος του παιχνιδιού. Νέα συμφέροντα εμποδίζουν την πρόοδο, οργανωμένες ομάδες συμφερόντων επενδύουν στην πολιτική των δύο κρατών. Το λόμπυ των δύο κρατών παίζει με κλειστά χαρτιά: πρώτο, με την συστηματική καλλιέργεια της αντίληψης ότι «δεν πρέπει να ρισκάρουμε να χάσουμε αυτά που έχουμε» και, δεύτερο, η λύση σημαίνει κάτι «άγνωστο», κάτι που ίσως προκαλεί ανησυχίες, άρα να κρατήσουμε τις «παγιωμένες» συνήθειές μας. Αυτά συνιστούν μια πολιτική από προσχήματα για να κρύψει τον πραγματικό στόχο μιας νέας κοινωνικής τάξης που αντλεί τα συμφέροντά τους από το αποτέλεσμα της εισβολής.

Αυτή η τυχοδιωκτική ρητορεία συνιστά την πεμπτουσία της πολιτικής που υποβάλλει το κόμμα των δύο κρατών. Να ταυτίζει την απόκτηση πλούτου που προκύπτει από την εισβολή με την ανυποχώρηση στάση στο κυπριακό και έτσι να δίνει «λύσεις» που παραπέμπουν στον μυθικό κόσμο μιας κυπριακής «Κόκκινης Μηλιάς».

Η σιωπή των προσφύγων συνιστά το πιο κραυγαλέο, πολιτικό παράδοξο στην Κύπρο στις τελευταίες δεκαετίες. Η απίστευτη σιωπή, η ανοχή στη διγλωσσία, οφείλεται, κυρίως στην παραίτηση των προσφύγων από κάθε διεκδίκηση ή αίτημα-κυρίως στη μάχη για την επίλυση του κυπριακού και μέχρι τότε μάχη για την ισότιμη κατανομή του οικονομικού βάρους που προέκυψε από την εισβολή. Το τελευταίο σημείο συγκροτεί μια νέα ταξική διαστρωμάτωση και κατ' επέκταση διαπάλη, η οποία, όπως τόσα άλλα, χάθηκε στη μάχη για τον πλήρη κομματικό έλεγχο των προσφυγικών ενώσεων.

Κανένας δεν θα μπορούσε να κάνει τις Θαλασσινές Σπηλιές ένα σύνηθες θεατρικό παιχνίδι, κανένας δεν θα μπορούσε να αφήνει τους

επιτήδειους των δύο κρατών να επιβάλλουν την ατζέντας τους, αν οι πρόσφυγες είχαν συναίσθηση του παιχνιδιού που παίζεται εις βάρος τους.

Κανένας δεν θα άνοιγε τον ασκό της λύσης «όπως είμαστε», αν οι πρόσφυγες είχαν αίσθηση της πραγματικότητας και, κυρίως, αν είχαν αίσθηση της δύναμής τους.

Η σκοτεινή πλευρά των E-Mails

06/12/2017

Στις 29 Νοεμβρίου ο Γενικός Εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης ζήτησε από την ΕΔΥ, όπως «εξετάσει το ενδεχόμενο η Εισαγγελέας της Δημοκρατίας Ελένη Λοιζίδου να τεθεί σε διαθεσιμότητα για σκοπούς εύρυθμης διεξαγωγής της έρευνας εναντίον της». Σε συνέχεια «το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του διόρισε ερευνώντα λειτουργό ο οποίος θα ερευνήσει το ενδεχόμενο διάπραξης πειθαρχικών αδικημάτων από την Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κα Ελένη Λοιζίδου». (εφ/δα, Πολίτης, 29/11)

Η εισαγγελέας Ελένη Λοιζίδου, σύμφωνα με τον «Πολίτη» που έφερε στο φως το σχετικό θέμα «στα mails της που διέρρευσαν εκφράζει παράπονα σε υπάλληλο της ρωσικής εισαγγελίας και την καλεί να διερευνήσει τι συμβαίνει με τη ρωσική πρεσβεία στην Κύπρο, γιατί δεν την καλούν στις δεξιώσεις, ενώ καλούν τις συναδέλφους της Έλενα Κλεόπα και Εύα (εννοώντας μάλλον την επικεφαλής της ΜΟΚΑΣ Εύα

Παπακυριακού). Θεωρεί ότι κάποιος την έχει βγάλει από τη λίστα των φίλων της Ρωσίας και αυτό την πονάει πάρα πολύ. Σημειώνει πως πληγώνεται που δεν την καλούν στις δεξιώσεις για την εθνική επέτειο της Ρωσίας, ενώ η ίδια όσο κανένας άλλος στη Νομική Υπηρεσία δίνει καθημερινώς «σκληρές και επώδυνες μάχες για τη Ρωσία». Σημειώνει ότι αισθάνεται ότι την αγνοούν οι ρωσικές αρχές αλλά και το αφεντικό της (εννοώντας τον πρώην Γενικό Εισαγγελέα Π. Κληρίδη). Για τον Πέτρο Κληρίδη ανέφερε πως όταν του ζήτησε βοήθεια για να μπορεί αν ξεκουράζεται, της είπε με θυμό ότι θα της αφαιρέσει την αρμοδιότητα του Τμήματος Εκδόσεως Φυγοδίκων. Η Ελ. Λοιζίδου ζητά από τη Ρωσίδα εισαγγελέα να της πει αν κάνει κάτι λάθος και δεν είναι στη λίστα των καλεσμένων της πρεσβείας, εκφράζοντας παράλληλα απολογίες γιατί παραπονιέται και πάλι. Και αυτό το mail καταλήγει: «Με αγάπη Ελένη», ενώ σημειώνει στη Victoria Klevtsova πως δεν μπορεί να φανταστεί πόσο την πεθύμησε». (εφ/δα «Πολίτης», 1/12)

Από τα δημοσιεύματα που είδαν το φως της δημοσιότητας έχουν δημιουργηθεί τρία ζητήματα:

Πρώτο, επί της ουσίας. Τι σημαίνει αυτό το πλήθος από ηλ. μηνύματα; Πώς εξηγείται αυτή η οικιότητα μεταξύ Ε. Λοιζίδου και προσώπων στη ρωσική εισαγγελία; Τι σημαίνουν τα παράπονα «γιατί δεν την καλούν στις δεξιώσεις» της ρωσικής πρεσβείας στην Κύπρο; Πώς μπορεί κάποιος με πείρα σε έρευνες να ερμηνεύσει τη φράση πως η Ε. Λοιζίδου «πληγώνεται που δεν την καλούν στις δεξιώσεις για την εθνική επέτειο της Ρωσίας, ενώ η ίδια όσο κανένας άλλος στη Νομική Υπηρεσία δίνει καθημερινώς «σκληρές και επώδυνες μάχες για τη Ρωσία»;

Δεύτερο, η συζήτηση γύρω από τη διαρροή των ηλ. μηνυμάτων και η δημοσίευσή τους στον «Πολίτη» και στη συνέχεια σε όλα τα άλλα Μέσα ΜΕ. Η Ε. Λοϊζίδου έχει ζητήσει τον τερματισμό της δημοσίευσης emails μέσω των δικηγόρων της, ενώ η Επίτροπος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων έχει ξεκινήσει έρευνα μετά από παράπονο εκ μέρους της εισαγγελέως, εναντίον μέσων ενημέρωσης σε σχέση με τη «συνεχιζόμενη δημοσίευση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της εισαγγελέως κύριας Ελένης Λοϊζίδου, στην οποία περιλαμβάνονται προσωπικά δεδομένα της ίδιας, συγγενικών της προσώπων, αλλά και τρίτων».

Επί του θέματος θεωρώ ότι η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Ειρήνη Λοϊζίδου – Νικολαΐδου προσεγγίζει πολύ σωστά το ζήτημα. Με σχετική ανακοίνωσή της σημειώνει ότι «ο νόμος δεν απαγορεύει τη δημοσίευση προσωπικών δεδομένων όταν υπάρχει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον ενημέρωσης του κοινού. Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα. Πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας».

Ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου Γιώργος Φράγκος μιλώντας στον «Πολίτη 107.6» ανέφερε πως οι ιδιωτικές συνομιλίες της κ. Λοϊζίδου έπαψαν να είναι ιδιωτικές με δεδομένο το ότι μέσα από αυτές φαίνεται να επηρεάζονται διακρατικές σχέσεις Κύπρου – Ρωσίας – ΕΕ.Ο κ. Φράγκος είπε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι

δημοσιογράφοι κάνουν διερεύνηση των ειδήσεων χωρίς αυτό να συνεπάγεται ότι στρέφονται εναντίον κάποιου, προσθέτοντας ότι η Αστυνομία από την πλευρά της θα κάνει τις δικές της έρευνες».

Τρίτο, η έρευνα εναντίον της, η απόφαση για να τεθεί σε διαθεσιμότητα «για σκοπούς εύρυθμης διεξαγωγής της έρευνας μέχρι την ολοκλήρωση της», δείχνουν ότι τα πράγματα άρχισαν να κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση. Διαβάζοντας κανείς τα ηλ. μηνύματα αυτομάτως καταλαβαίνει ότι κάτι δεν πάει καλά σε αυτή την υπόθεση, καθώς δεν φαίνεται να είναι μια συνήθης επαγγελματική αλληλογραφία. Φράσεις του τύπου «με αγάπη Ελένη», ή μήνυμα «στη Victoria Klevtsova πως δεν μπορεί να φανταστεί πόσο την πεθύμησε», δεν δείχνουν ούτε επαγγελματισμό, ούτε υπευθυνότητα. Τα ερωτήματα είναι ουσιώδη και οι ειδικοί οφείλουν να δώσουν απαντήσεις.

Σύμφωνα με εκτίμηση της εφημερίδας «Καθημερινή» που δημοσιεύεται στις 3 Δεκεμβρίου 2017 «οι Βρυξέλλες παρακολουθούν με άγρυπνο μάτι την κατάσταση υπενθυμίζοντας ότι ποτέ δεν έπαψαν να προειδοποιούν για την εδώ έντονη ρωσική επιρροή», ενώ κάνει λόγο για «το ενδιαφέρον των διπλωματικών αποστολών στη Λευκωσία». Η ανάγνωση των ηλ. μηνυμάτων της Εισαγγελέως δημιουργεί ερωτηματικά ως προς το τι σημαίνουν ορισμένες φράσεις της. Σε κάθε περίπτωση η σκοτεινή πλευρά τους θα είναι το αντικείμενο της διοικητικής και ενδεχόμενης άλλης έρευνας. Είναι πολύ σημαντικό για την αξιοπιστία της κυπριακής πολιτείας και του συστήματος απονομής δικαιοσύνης να έχουμε γρήγορα και με σαφήνεια μια καθαρή εικόνα.

ΑΗΚ με ωφελήματα!

11/06/2017.

Από το <http://www.lemesosblog.com/news> στις 3 Ιουνίου (πηγή: OffSite) τα πιο κάτω:

«Στο στόχαστρο του Γενικού Ελεγκτή, Οδυσσέα Μιχαηλίδη μπήκε η συνταξιοδοτική προαγωγή του νυν δημάρχου Λεμεσού, Νίκου Νικολαΐδη, από το Δ.Σ. της ΑΗΚ, το 2008, όταν ο κ. Νικολαΐδης θα αποχωρούσε από την Αρχή, εν όψει της υπουργοποίησής του. Με έκθεσή του, ο Γενικός Ελεγκτής χαρακτηρίζει παράνομη την αύξηση της σύνταξης του και ζητά όπως ανακτηθούν τα ποσά που καταβλήθηκαν τότε παράνομα.

Όπως αναφέρεται στην έκθεση, στις 18 Μαρτίου 2008, το Δ.Σ. της ΑΗΚ αποφάσισε τα εξής:

A. Τη μισθολογική προαγωγή του κ. Νικολαΐδη σε θέση με κλίμακα N1 (A15+1) για σκοπούς υπολογισμού των συνταξιοδοτικών του ωφελημάτων μόνο.

B. Την αναγνώριση στον πιο πάνω υπάλληλο 75 επιπρόσθετων μηνών υπηρεσίας και συγκεκριμένα, από 325 σε 400. Αυτό αποφασίστηκε σύμφωνα με τον κανονισμό 22(1)(β) των περί Αρχής Ηλεκτρισμού κανονισμών του 1997, σύμφωνα με τον οποίο, όταν μέλος αφυπηρετεί για ανάληψη δημόσιου λειτουργήματος ασυμβίβαστου με τη θέση την οποία κατέχει στην Αρχή, σε κάθε περίπτωση παίρνει για την υπηρεσία του αυτή στην Αρχή, τόση επιπρόσθετη σύνταξη όση η Αρχή θα κρίνει δίκαιη και πρέπουσα.

Γ. Την καταβολή του αντιτίμου της άδειας που είχε σε πίστη του ο πιο πάνω υπάλληλος, ήτοι 56 ημέρες, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(3) των Κανονισμών Χορήγησης Αδειών.

«Απαράδεκτη και παράνομη» χαρακτηρίζει την πιο πάνω απόφαση του ΔΣ της ΑΗΚ, ο Γενικός Ελεγκτής, ο οποίος ζητά «τον άμεσο επανυπολογισμό του ύψους της σύνταξης του πιο πάνω υπαλλήλου, με βάση τον τελευταίο μισθό πριν την αφυπηρέτησή του και ανάκτηση οποιωνδήποτε ποσών έχουν παράνομα καταβληθεί». Για τον λόγο αυτό, όμως, πρέπει «προηγουμένως (να) ληφθεί σχετική γνωμάτευση από τον νομικό σύμβουλο της Αρχής, ως προς τη δυνατότητα αυτή, λόγω της παρόδου 9 χρόνων».

Στο παρόν, ωστόσο, ο Δήμαρχος Λεμεσού προτίθεται να χαρίζει την υπουργική και βουλευτική του σύνταξη στον Δήμο, με τα ποσά να κατατίθενται κάθε μήνα σε ένα ειδικό ταμείο του Δήμου Λεμεσού.

Αυτό ζητά, μέσω επιστολής του στην Δημοτική Γραμματέα, αναφέροντας ότι επιθυμεί τα χρήματα να αξιοποιούνται για σκοπούς κοινωνικής μέριμνας και πολιτιστικών δράσεων του Δήμου». (<http://www.lemesosblog.com/news>)

Τα πιο πάνω συνιστούν μια ακόμα παθογένεια ενός μικροσυστήματος εξουσίας που παράγει λάθος αποφάσεις με λάθος διοικητικά πλαίσια.

Πρώτο, το ΔΣ δεν πρέπει να δικαιούταν να παραβιάζει τους κανόνες χρηστής διοίκησης και γι' αυτό έχουν ευθύνες όσοι προνόησαν να

περάσουν τέτοιους κανονισμούς και ασφαλώς την συγκεκριμένη διοικητική απόφαση. Ο κανονισμός 22(1)(β) των περί Αρχής Ηλεκτρισμού κανονισμών του 1997, συνιστά άσκηση πολιτικής, ασύμβατη με τους κανόνες του κράτους δικαίου. Χρειάζεται να αλλάξει, ώστε κανένα ΔΣ να μην «δικαιούται», κατά το δοκούν, να χαρίζει πλασματικά χρόνια εργασίας. Εργάστηκε κάποιος τόσα χρόνια, αναλογικά αυτή είναι η σύνταξη και αναλογικά αυτά είναι τα επιδόματα. Τέρμα οι φούσκες και οι αυθαιρεσίες.

Δεύτερο, πάνω σε ποια λογική το ΔΣ αποφάσισε «την αναγνώριση στον πιο πάνω υπάλληλο 75 επιπρόσθετων μηνών υπηρεσίας και συγκεκριμένα, από 325 σε 400»; Ίσως η αντίληψη ότι λαμβάνει υπουργικό αξίωμα να έπεισε το ΔΣ σε αυτή την απαράδεκτη απόφαση. Δημόσιο χρήμα είναι, ας το διαθέσουμε με μια «παράνομη» απόφαση, όπως την χαρακτηρίζει ο Γενικός Ελεγκτής.

Τρίτο, πώς αυτή η παρανομία η οποία σημειώθηκε το 2008, βγήκε στην επιφάνεια τώρα, το 2017; Δεν υπήρχε ελεγκτικός μηχανισμός μέσα στην ΑΗΚ; Δεν υπήρχαν Γενικοί Ελεγκτές τόσα χρόνια; Καμιά δικαιολογία δεν υπάρχει γι' αυτή την καθυστέρηση.

Τέταρτο, αν ίσως υπήρχαν και άλλοι στον κατάλογο ανάλογων αποφάσεων, αυτό δεν αλλάζει τίποτε επί της ουσίας. Η παρανομία είναι καθολική και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται.

Πέμπτο, ο Γενικός Ελεγκτής το δηλώνει ευθέως ότι ζητά «τον άμεσο επανυπολογισμό του ύψους της σύνταξης του πιο πάνω υπαλλήλου,

με βάση τον τελευταίο μισθό πριν την αφυπηρέτησή του και ανάκτηση οποιωνδήποτε ποσών έχουν παράνομα καταβληθεί».

Αυτονόητο καθήκον κάθε πολιτείας είναι να κάνει αυτό που λέει ο Γενικός Ελεγκτής, να επανορθώσει μια ζημιά που για τόσα χρόνια υφίσταται το δημόσιο. Τόσο απλά, τόσα καθαρά!

Έθος και αλκοόλ

23/08/2016

Η είδηση έρχεται από το Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων και αναμεταδίδεται από το ΚΥΠΕ στις 13 Αυγούστου: «η νεαρότερη Υπουργός στην ιστορία της Σουηδίας, η οποία είχε εγκατασταθεί στη χώρα ως πρόσφυγας από τη Βοσνία, ανακοίνωσε την παραίτησή της το Σάββατο αφότου έλεγχος κατέδειξε ότι οδηγούσε κάτω από την επήρεια αλκοόλ. Η Aida Hadzialic, 29 χρονών, Υπουργός αρμόδια για τη Μέση Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση Ενηλίκων, αποκάλυψε ότι την είχε σταματήσει η Αστυνομία στη νότια πόλη Μάλμο και ότι ο έλεγχος έδειξε ότι είχε επίπεδο αλκοόλ 0,2 γραμμάρια ανά λίτρο αίματος, μόλις στο επίπεδο όπου θεωρείται ως αδίκημα στη Σουηδία.

«Ήταν το μεγαλύτερο λάθος που έκανα στη ζωή μου... Θα αναλάβω την ευθύνη. Ανακοινώνω την πρόθεσή μου να παραιτηθώ του υπουργικού αξιώματος», δήλωσε κατά τη διάρκεια διάσκεψης Τύπου στα κεντρικά κυβερνητικά γραφεία στη Στοκχόλμη.

«Κατανοώ ότι έχω απογοητεύσει πολλούς. Και είμαι θυμωμένη με τον εαυτό μου και φυσικά το μετανιώνω βαθιά» πρόσθεσε η νεαρή

πολιτικός η οποία θεωρείτο ως το μέλλον του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος.

Η Hadzialic γεννήθηκε στη Βοσνία και μετανάστευσε στη Σουηδία στην ηλικία των πέντε χρονών, το 1992 με τους γονείς της διαφεύγοντας από τον πόλεμο των Βαλκανίων. Ασχολήθηκε με τη νεολαία των Σοσιαλδημοκρατών στο γυμνάσιο και κατάφερε να εκλεγεί δημοτικός σύμβουλος στην ηλικία των 23 χρονών. Το 2014, στα 27 της χρόνια, έγινε η νεαρότερη Υπουργός στην ιστορία της Σουηδίας».

Τα σχόλια θα ήταν περιττά αν δεν αφορούσαν τόσο πολύ τις κυπριακές μας παραδόσεις. Γνωστό σε όλους το θέμα: ο τέως Γενικός Εισαγγελέας (ΓΕ) Π. Κληρίδης θεώρησε άνευ σημασίας την παραβίαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας για υπερβολική ταχύτητα από στενό συγγενικό του πρόσωπο. Το θέμα πήρε παγκύπριες διαστάσεις, ο ΓΕ έπραξε μηδέν και δημοσίως είπε ότι αισθάνεται ότι δεν έγινε κάτι λάθος, όλα ήταν «εντάξει». Αυτό ως ένα δείγμα γραφής ότι οι λαοί διαθέτουν διαφορετικές αντιλήψεις για το δημόσιο ήθος των δημοσίων προσώπων αλλά και διαθέτουμε κοινή γνώμη με διαφορετικά επίπεδα κριτικής προσέγγισης!

Από τη μια η Aida Hadzialic, με ότι αυτό εκφράζει, από την άλλη η αντίληψη ότι στην Κύπρο όλα γίνονται φτάνει να έχεις επιφάνεια, οικονομική ισχύ και πολιτικές πλάτες! Για παράδειγμα η αστυνομική έρευνα για το σκληρό δίσκο που χάθηκε από το γραφείο του πρώην Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Α. Ορφανίδη σε σχέση με την έρευνα για την κατάρρευση της οικονομίας, δεν έγινε γνωστό αν και τι απέδωσε, αλλά προ ολίγου χρόνου ο πρώην Διοικητής έδινε διαλέξεις

(μέσω ΜΜΕ) για το κατά πόσο το κούρεμα μπορούσε να αποφευχθεί ή όχι! Αν η εξαφάνιση ενός τόσο πολύτιμου υλικού σχετικού με την έρευνα για την χρεοκοπία της οικονομίας, δεν συνιστά κάτι σοβαρό, αυτό σημαίνει ότι εξέλιπεν ο επαγγελματισμός και η σοβαρότητα στη νήσο των αγίων και ο καθένας κάνει του κεφαλιού του. Αν ερευνάται η υπόθεση, ο υπεύθυνος για την κατοχή του, μετά από καιρό, επέστρεψε στη Λευκωσία για διαλέξεις!

Η Aida Hadzialic, έδωσε μια ερμηνεία στα πράγματα που ταιριάζει απολύτως στη δική της πολιτική συγκρότηση και στα επίπεδα δημόσιου ήθους που κατέκτησε η χώρα της. Τα κυπριακά παραδείγματα δείχνουν πόσο μακριά είμαστε από τέτοιες υποδειγματικές, δημόσιες συμπεριφορές, ότι ελάχιστα αλλάζουν στην Κύπρο, και όσα έγιναν το τελευταίο διάστημα (και είναι αξιόλογα) αμφιβάλλω αν προχωρούσαν εάν η οικονομική κατάρρευση δεν πίεζε πολύ τους πάντες και τα πάντα!

Η GRECO με 16 συστάσεις!

01/08/2016

Η Ομάδα των Εμπειρογνομόνων κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO) παρεμβαίνει, προτείνει, πιέζει. Έτσι στις 27 Ιουλίου λέει τα πιο κάτω όπως δημοσιεύτηκαν σε ρεπορτάζ στο ΚΥΠΕ:

«Αύξηση της διαφάνειας στο Κοινοβούλιο και διαμόρφωση ξεκάθαρων κανόνων, που θα διέπουν τη δράση των ομάδων άσκησης πίεσης (λόμπυ), καθώς και τα θέματα σύγκρουσης συμφερόντων και παροχής

δώρων προς βουλευτές, ζητά στην τελευταία της έκθεση η Ομάδα των Εμπειρογνομόνων κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO).

Σύμφωνα με ανακοίνωση, η έκθεση GRECO για την Κύπρο, περιέχει 16 συστάσεις με στόχο τη βελτίωση των μέτρων κατά της διαφθοράς στο Κοινοβούλιο και στο δικαστικό Σώμα.

Όπως σημειώνεται, παρότι οι συνεδριάσεις της Ολομέλειας της Βουλής είναι ανοιχτές και το Σώμα δημοσιεύει τις προτεινόμενες νομοθεσίες, δεν υπάρχει ρύθμιση για τη δράση των λόμπυ και δεν υπάρχουν ξεκάθαροι κανόνες που να προσδιορίζουν τη σύγκρουση συμφερόντων των βουλευτών, σε θέματα όπως είναι η παροχή δώρων και άλλων οφελημάτων.

Ως εκ τούτου η έκθεση συνιστά την υιοθέτηση ενός κώδικα δεοντολογίας.

Αναφέρει ακόμη ότι το ισχύον καθεστώς για τη δήλωση περιουσιακών στοιχείων των βουλευτών χρήζει μεταρρύθμισης, ώστε να καλύπτει όλες τις κατηγορίες. Η ομάδα GRECO στηρίζει την ανεξάρτητη διενέργεια ελέγχων επί των περιουσιακών στοιχείων, κατά προτίμηση από το ίδιο το Σώμα.

Επίσης, η GRECO στηρίζει την εν εξελίξει συζήτηση στην Κύπρο για μείωση της εμβέλειας της ασυλίας των βουλευτών, ώστε να περιορίζεται σε θέματα προστασίας της ελευθερίας του λόγου, της εκφοράς άποψης και της ψηφοφορίας στο Κοινοβούλιο.

Στην έκθεση αναγνωρίζεται, εξάλλου, ο μεγάλος βαθμός ανεξαρτησίας που απολαμβάνει η δικαστική εξουσία στην Κύπρο, κάτι που καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι οι δικαστές του Ανωτάτου απαρτίζουν και το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

Παρόλα αυτά, η έκθεση σημειώνει ότι υπάρχει δυνητικά ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων εντός του δικαστικού Σώματος, κάτι που, όπως λέει, απαιτεί περίσκεψη. Προστίθεται ότι πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω τα κριτήρια για την πρόσληψη των δικαστών, και παρά το ότι απολαμβάνουν καλής φήμης, η έκθεση συστήνει την υιοθέτηση κώδικα δεοντολογίας, αλλά και την περαιτέρω εκπαίδευσή τους.

Ζητά να δοθεί, εξάλλου περισσότερη αυτονομία προς τις διωκτικές αρχές και τη Νομική Υπηρεσία στην άσκηση των καθηκόντων τους. Ακόμη, η έκθεση συνιστά την υιοθέτηση ενός κώδικα δεοντολογίας για το προσωπικό που απαρτίζει τις διωκτικές αρχές και λέει ότι μπορούν να γίνουν περισσότερα για την εκπαίδευσή του».

Θεωρώ ότι οι συνεχείς συστάσεις της GRECO, μόνο όφελος έχουν για την Κύπρο. Κάποιος θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι αυτά που εισηγείται η Ομάδα των Εμπειρογνομόνων κατά της Διαφθοράς, θα μπορούσαμε να τα κάνουμε μόνοι μας χωρίς καμιά σύσταση. Και όμως! Παρά τις συνεχείς συστάσεις από το Συμβούλιο της Ευρώπης, η πρόοδος που παρατηρείται είναι μικρή και ως τέτοια συμπίπτει με την εξέλιξη της δικαστικής διαδικασίας σχετικά με το σκάνδαλο της Focus. Αυτό δείχνει ότι τα κενά χρειάζεται να συμπληρωθούν με μεγάλες αλλαγές καθώς η GRECO, εισηγείται «16 συστάσεις με στόχο τη

βελτίωση των μέτρων κατά της διαφθοράς στο Κοινοβούλιο και στο δικαστικό Σώμα».

Λύνουν το πρόβλημα της διαφθοράς στην Κύπρο οι 16 συστάσεις; Ασφαλώς όχι, αλλά η εφαρμογή τους δείχνει μια κατεύθυνση και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Αν θέλεις τις 16 συστάσεις αυτό δείχνει πολιτική θέληση για νέα μέτρα υπέρ της διαφάνειας, της επίλυσης ζητημάτων που προσδιορίζουν τη σύγκρουση συμφερόντων των βουλευτών, θέληση που η ομάδα GRECO στηρίζει με την «ανεξάρτητη διενέργεια ελέγχων επί των περιουσιακών στοιχείων, κατά προτίμηση από το ίδιο το νομοθετικό Σώμα».

Οι συνεχείς συστάσεις της GRECO, καθώς και η επίπονη προσπάθεια του Γενικού Ελεγκτή Οδυσσέα Μιχαηλίδη, να ερευνησει, να ελέγξει και να οδηγήσει σε νομική έρευνα ότι είναι στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, δείχνουν ότι σημειώνεται πρόοδος. Μικρή σε σχέση με τις προσδοκίες των πολιτών, αλλά σημαντική σε σχέση με την ασύλληπτη αδράνεια του παρελθόντος!

ΧΥΤΑ με βούλες!

08/04/2016

Οι νέες αποκαλύψεις για σκάνδαλα στα ΧΥΤΑ και ΧΥΤΥ επιβεβαιώνουν την έκταση και το βάθος της διαφθοράς στην Κύπρο. Είναι ευρέως γνωστό ότι η συγκάλυψη βασίλευε, και είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν προχωρούσε οτιδήποτε αν δεν πίεζε θεσμικούς παράγοντες η κρίση της οικονομίας και ο κίνδυνος χρεοκοπίας. Εν πάση περιπτώσει η κοινή γνώμη ενδιαφέρεται να δει την ολοκλήρωση της έρευνας που

διεξάγουν οι αστυνομικές αρχές και έτσι να δούμε την κρίση της δικαστικής εξουσίας σε ότι τεκμηριώνεται ως διασπάθιση του δημόσιου χρήματος.

Τρία ζητήματα γεννούν απορίες επί της ουσίας:

Πρώτο, η ανάγκη δίνει ένα πλεονέκτημα σε όσους από τη θέση του υπόδικου μετατρέπονται σε μάρτυρες κατηγορίας. Είναι ένα θέμα η βελτίωση της θέσης τους και είναι άλλο θέμα η πλήρης απαλλαγή τους από κάθε ποινή, ακόμα και από την ελάχιστη. Θεωρώ ότι κάτι κάτι να διορθωθεί, έστω και μερικώς.

Δεύτερο, είναι πραγματικά αδιανόητο ένας από τους πρωταθλητές αυτής της αθλιότητας, να εκτίει ποινή φυλάκισης εκτός φυλακής, με επίκληση αρχικά κάποιων απροσδιόριστων κινδύνων και στη συνέχεια μέσα σε κλίμα σιωπής ακόμα και σήμερα να παραμένει εκτός φυλακής.

Τρίτο, πολλά ζητήματα έρχονται στην επιφάνεια μετά από παρέλευσε ετών. Πολύ σωστά ο σημερινός Γενικός Ελεγκτής Ο. Μιχαηλίδης οδηγεί τις έρευνες πίσω, αναζητά απαντήσεις λ.χ. στην υπόθεση με την αγορά των ελικοπτέρων. Το ερώτημα τίθεται για όλους εκείνους που είχαν ευθύνη να ερευνήσουν και δεν το έπραξαν, που είχαν την ευθύνη της αναζήτησης και αδιαφόρησαν ή και σιώπησαν. Η σιωπή ασφαλώς δεν ήταν χρυσός, αυτό δείχνει πόσα πράγματα περνούσαν απαρατήρητα, για πόσα πράγματα έπρεπε να γίνει η αναγκαία έρευνα και δεν γινόταν

απολύτως τίποτα, ίσως στην καλύτερη περίπτωση κάποια ετήσια έκθεση με διακηρυκτικό περιεχόμενο.

Η πρόδος είναι πραγματική και αυτό δημιουργεί ελπίδες ότι τα ζητήματα που συνδέονται με τη χρηστή διοίκηση θα λάβουν μια πιο ξεκάθαρη διαδρομή. Αυτή η παρατήρηση συνδέεται με την απόφαση να ελέγχονται οι προϋπολογισμοί ημικρατικών οργανισμών μέσω της κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Απλά δεν θα εγκρίνονται οι προϋπολογισμοί, αν δεν δώσει ο Γενικός Ελεγκτής τη θετική του εισήγηση ως προς την τήρηση των κανόνων περί χρηστής διοίκησης όπως τίθενται από την υπηρεσία που η πολιτεία ανέθεσε την ευθύνη περί αυτού.

Οι καταγγελίες γύρω από τα ΧΥΤΑ και τα ΧΥΤΥ ολοένα και δευρύνονται, καθώς ο δήμαρχος Πάφου Φ. Φαίδωνος φέρνει στη δημοσιότητα νέα στοιχεία. Η κατάσταση δείχνει το μέγεθος της διαφθοράς στη νήσο, συνεπώς και το μέγεθος της ευθύνης που έχουν οι θεσμικοί παραγοντες για δώσουν μέχρι τέλους απαντήσεις και λύσεις.

Η «υπεροψία» της ταχύτητας

18/01/2016

Ο Γενικός Εισαγγελέας Κ. Κληρίδης στις 7 Ιανουαρίου 2016 ζήτησε γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο σχετικά με διαδικασία άρσης της ασυλίας του βουλευτή Λεμεσού του ΔΗΣΥ Α. Θεμιστοκλέους, με στόχο να καταστεί δυνατή η ποινική δίωξη του. Οι εναντίον του καταγγελίες συνδέονται με συστηματικές τροχαίες παραβάσεις-

υπέρβαση του ορίου ταχύτητας. Μια περίπτωση που αναφέρει ο Γενικός Εισαγγελέας αφορά παράβαση τον Σεπτέμβριο του 2015 για ταχύτητα οδήγησης στα 172 χιλιόμετρα, αντί στα 100. Η αίτηση θα τεθεί ενώπιον της ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η είδηση προκαλεί παγκύπριο ενδιαφέρον και τα ερωτήματα τίθενται με έναν πιο επιτακτικό τρόπο:

1. Τα δημόσια πρόσωπα κρίνονται με πιο αυστηρά κριτήρια. Η κοινή γνώμη απαιτεί η συμπεριφορά τους να συνάδει με τους κανόνες που η πολιτεία θεσπίζει και ότι το δημόσιο ήθος απαιτεί.

2. Υπάρχει παρεξήγηση σχετικά με την έννοια της βουλευτικής ασυλίας. Αυτή προστατεύει θέματα που συνδέονται με την ελευθερία του λόγου, της έκφρασης, της διακίνησης απόψεων μέσα στο Κοινοβούλιο. Αφορά μια ευρέως καθιερωμένη πρακτική που ενισχύει την αυτονομία του βουλευτή απέναντι σε πιθανές πιέσεις από ομάδες συμφερόντων σχετικά με το νομοθετικό έργο, στοχεύει στη στήριξη του ως νομοθέτη. Σε καμιά, όμως, περίπτωση η βουλευτική ασυλία δεν ισούται με κατάχρηση εξουσίας, με περιφρόνηση των κανονισμών της τροχαίας, ή με αγνόηση μιας υπόθεσης που συνδέεται με παραβιάσεις της κυπριακής νομολογίας.

3. Η ισονομία έναντι του νόμου πρέπει να τηρείται και η πρωτοβουλία του Γενικού Εισαγγελέα στις 7 Ιανουαρίου είναι σωστή. Θα μπορούσε να γίνει πιο έγκαιρα, σε προηγούμενες παραβιάσεις του ορίου ταχύτητας από τον πιο πάνω βουλευτή, ίσως, έτσι να αποφεύγονταν επαναλήψεις. Άλλωστε η ισονομία δεν επιτρέπει να διατίθεται αγνόηση σε κάποιον αριθμό παραβάσεων και μετά να αρχίζει μια

καταγγελία, όπως συμβαίνει με κάθε έναν πολίτη που παραβιάζει τους νόμους.

4. Το θέμα συνδέεται με την κουλτούρα που αναπτύσσει μια κοινωνία, τις διαθέσεις ή τη τάση για συγκάλυψη που επιδεικνύει απέναντι στην παραβίαση των κανονισμών, της διαθέσεις που επιδεικνύει απέναντι απέναντι σε πρόσωπα που παραβιάζουν νομοθεσίες. Συνδέεται με τη δύναμη που έχει, ή δεν έχει, ή δεν θέλει να έχει για να παρέμβει στις εξελίξεις, να επαινέσει ότι συνδέεται με την προστασία του δημόσιου ήθους και συμφέροντος, ή να αποδοκιμάσει την περιφρόνηση στους κανόνες, να δείξει ότι διαθέτει εργαλεία για να προστατέψει τη δημόσια ζωή από την αυθαιρεσία και την «υπεροψία» της κάθε υπερβολικής «ταχύτητας».

5. Η πληγή αυτή χρειάζεται να κλείσει: η πολιτεία θεσπίζει κανόνες, το νομικό σύστημα χρειάζεται να κάνει τη δουλειά του, η αλλαγή του αυτονόητου να προχωρήσει.

Η παράδοση του παλαιού πολιτευτή που θεωρούσε τον εαυτό του αδιάφορο απέναντι στους κανονισμούς, χρειάζεται να πάρει ένα οριστικό τέλος.

Οι πολίτες ζητούν περισσότερα.

Έλεγχος, ισονομία, προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

Αιχμή, η μείωση των ανισοτήτων

02/08/2015

Σε μια περίοδο με έντονα πολιτικά χαρακτηριστικά, η δημόσια συζήτηση συχνά ακολουθεί την «επιθυμητή» ατζέντα: τερματισμός της κρίσης, έξοδος στις αγορές, επαναφορά στην παλαιά («καλή») εποχή, επιστροφή στην ανάπτυξη και τη διανομή παροχών παλαιού τύπου. Αυτή η συζήτηση προκύπτει γιατί η κυρίαρχη τάση αρκείται στην «επιστροφή» στην παλαιά τάξη πραγμάτων χωρίς αναγνώριση της αιτίας που μας οδήγησε στο κενό, και, χωρίς ένα διαφορετικό σχέδιο για το μέλλον που θα αποκλείει την επιστροφή στα αδιέξοδα του 2013.

Η κοινωνική εξέλιξη για δεκαετίες ακολουθούσε την πεπατημένη: κατάληψη του κράτους από το κάθε φορά φιλοκυβερνητικό κόμμα, προσλήψεις χωρίς αρχές, διανομές παροχών σε συντεχνιακά κινήματα ανάλογα με την πολιτική τους επιρροή και χωρίς ένταξη σε κάποια κατεύθυνση. Έτσι σήμερα ο κρατικός και ημικρατικός τομέας παραμένουν στην πρώτη γραμμή με κυρίαρχη γραμμή τις ανισότητες και την αδυναμία σύγκλισης ανάμεσα στις μεγάλες αντιφάσεις στον τομέα των αμοιβών και των ωφελημάτων.

Οι σημερινές δυσκολίες έχουν την προέλευσή τους σε εσωτερικές αιτίες, πρώτο, γιατί ο τραπεζικός τομέας λειτουργούσε χωρίς ισχυρή εποπτεία και, δεύτερο, γιατί το κράτος εξάντλησε τις διανεμητικές του δυνατότητες σε βαθμό που άδειασε τα δημόσια οικονομικά. Η μετάθεση της ευθύνης για τα σημερινές δυσκολίες της κυπριακής

κοινωνίας μόνο σε εξωτερικές αιτίες δείχνει ότι θέλουμε να αποφύγουμε ευθύνες, και, κυρίως, δείχνει ότι αρνούμαστε να μελετήσουμε το γιατί απέτυχε το κυπριακό αναπτυξιακό μοντέλο, και εξ αυτού να εργαστούμε σοβαρά για την αναθεώρησή του με δικά μας εργαλεία.

Στόχος μιας νέας πολιτικής είναι η διαμόρφωση κανόνων για σταδιακή μείωση των ανισοτήτων, η πολιτική που θα προωθεί την ανάπτυξη με κοινωνική δικαιοσύνη μέσα στο υπαρκτό διεθνές, ευρωπαϊκό και κυπριακό πλαίσιο εξέλιξης. Η άρνηση της πραγματικότητας, η δημιουργία μιας εξωπραγματικής υπόσχεσης που ποτέ δεν θα εφαρμοστεί, συμβάλλει στη σύγχυση ως προς την επιδιωκόμενη πορεία.

Πώς θα προχωρήσουμε από την πρακτική μιας άναρχης πολιτικής ανισοτήτων, σε μια διαδικασία κατανομής του πλούτου στην οποία κύριος στόχος θα είναι νέα κριτήρια κοινωνικής δικαιοσύνης και ισονομίας; Μια νέα πολιτική, οφείλει να λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι η πολιτεία έχει ήδη δημιουργήσει ένα σύστημα ανισοτήτων, συνεπώς σήμερα η αλλαγή απαιτεί βήματα σε μακροχρόνια βάση ικανή να ανταποκριθεί σε ένα αίτημα με πλειοψηφική κατεύθυνση.

Σε αυτή τη φάση προτεραιότητα είναι η μεταρρύθμιση της επιδοματικής πολιτικής του κράτους πάνω σε ισχυρά κοινωνικά κριτήρια. Η ισοπέδωση, τα γενικευμένα κριτήρια, η γνωστή υπόθεση με την ΑΤΑ που μεγάλωνε τις ανισότητες εν ονόματι μιας δήθεν ευαισθησίας για τη «δικαιοσύνη», χρειάζεται να αποκτήσουν νέα

περιεχόμενα σε μια κατεύθυνση που να υπηρετεί το στόχο της κοινωνικής σύγκλισης. Το κράτος χρειάζεται να στοχεύει τις παροχές, οι έχοντες να πληρώνουν κατά το εισόδημά τους και οι έχοντες λιγότερες δυνατότητες να υποστηρίζονται από ένα κοινωνικό κράτος που θα διαθέτει πραγματικούς πόρους. Οι γενικευμένες παροχές, η υποχώρηση μπροστά σε κάθε συντεχνιακό αίτημα όπως λ.χ. το παλαιότερο «επίδομα ποδηλάτου» σε έναν ημικρατικό οργανισμό, δείχνει ότι η πολιτική που δείχνει τυφλή στα πασιφανή δεν πάει πολύ μακριά.

Το κυπριακό κράτος για δεκαετίες ενίσχυε τα κυρίαρχα στρώματα, αγνοώντας ανάγκες που είχαν άλλες κοινωνικές ομάδες. Αυτή η ανάπτυξη μιας κοινωνικής ανισορροπίας διευκόλυνε την πελατειακή πρακτική και διεύρυνε το χάσμα ανάμεσα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, η ψαλίδα μεγάλωνε και η αναδιανομή έγινε καπνός γιατί δεν υπήρχαν δυνάμεις που θα τολμούσαν να κάνουν το αυτονόητο κάτω από το φόβο του πολιτικού κόστους. Η αναδιανομή απαιτεί μια σαφή στρατηγική για την ανάπτυξη και τη δικαιοσύνη, σύγκρουση με κατεστημένες νοοτροπίες, ορθολογικά κριτήρια, κοινωνική και επικοινωνιακή πολιτική ώστε η πλειοψηφία να κατανοεί και να απαιτεί την αλλαγή, να διεκδικεί τις διαδικασίες που οδηγούν στην πολιτική της αναδιανομής πόρων και ωφελημάτων. Η σύνθεση απόψεων θα προκύψει μέσα από διάλογο ανάμεσα στο κράτος, τους κοινωνικούς εταίρους, με καθαρή στρατηγική και πλήρη ανάγνωση σε σχέση με τις ιεραρχήσεις που αυτή η συγκυρία δημιουργεί.

Καμιά πολιτική για τη μείωση των ανισοτήτων δεν θα επιτύχει αν δεν συνοδεύεται από μια επιθετική στρατηγική για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Το κοινωνικό κράτος χρειάζεται αναπτυξιακό σχέδιο για να υλοποιήσει ένα σχέδιο δικαιοσύνης. Αυτή η

πολιτική θέλει το κράτος να ασκεί διοίκηση με νέους τρόπους (λ.χ. δεν μπορεί να διοικεί το Νοσοκομείο ένας ιατρός, αλλά ένας μάνατζερ), θέλει τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για δημιουργία μεγάλων έργων (όπως λ.χ. δείχνει το παράδειγμα του αεροδρομίου Λάρνακας), θέλει την αξιοποίηση μιας στρατηγικής για τις επενδύσεις σύμφωνης με τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές, θέλει το κράτος «στρατηγείο» για να διαμορφώνει τους κανόνες του παιχνιδιού.

Η Κύπρος χρειάζεται μια σοβαρή δημόσια συζήτηση για το μεγάλο διακύβευμα της συγκυρίας: την ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη μέσα από τις πολιτικές που οδηγούν στη μείωση των ανισοτήτων και τον εκσυγχρονισμό του κοινωνικού κράτους. Οι μεταρρυθμίσεις χρειάζονται μια ενημερωμένη κοινή γνώμη, που να διεκδικεί μια διαφορετική οργάνωση της κοινωνίας μας.

GRECO καλεί Κύπρο!

05/05/2015

Η έκθεση της Ομάδας των Εμπειρογνομόνων κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO) και ειδικότερα στον τομέα που αφορά την διαφάνεια στη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων στην Κύπρο ομιλεί αφ' εαυτής.

Διαβάζω από σχετικό ρεπορτάζ στην ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας «Καθημερινή» στις 29 Απριλίου: « Η Επιτροπή στην έκθεση της εκφράζει την απογοήτευση γιατί η Κυπριακή Δημοκρατία

εμφανίζεται να κωλυσιεργεί και να βραδυπορεί στην εφαρμογή των έξι από τις οκτώ συστάσεις που απήυθηνε από το 2012 η GRECO στην Κύπρο για την πάταξη της διαφθοράς. Στην έκθεση της, η GRECO στέκεται ιδιαίτερα στην μη εφαρμογή των συστάσεων που είχε απευθύνει προ τετραετίας στην Κυπριακή Δημοκρατία, για την δημιουργία ενός ανεξάρτητου συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων, των υποψηφίων βουλευτών και των εκλεγμένων αντιπροσώπων καθώς και για την δημοσιοποίηση όλων των σχετικών στοιχείων.

Συγκεκριμένα, η έκθεση υπογραμμίζει ότι «εκτός από την υποχρέωση του Γενικού Ελεγκτή να δημοσιεύει ετήσια έκθεση ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων που δεν εφαρμόζεται, η Κύπρος δεν έχει εισαγάγει την ρητή απαίτηση να δημοσιεύονται οι οικονομικές καταστάσεις των κομμάτων».

Η έκθεση επανέρχεται στις παλαιότερες συστάσεις της, που δεν έχουν εφαρμοσθεί, για την δημιουργία ενός ανεξάρτητου συστήματος παρακολούθησης της πολιτικής χρηματοδότησης στην Κύπρο, υπογραμμίζοντας σχετικά με τους δωρητές των πολιτικών κομμάτων ότι δεν έχει θεσμοθετηθεί γενική απαίτηση από την Κυπριακή Δημοκρατία να αποκαλύπτονται όλες οι δωρεές και τα ονόματα των δωρητών, από πολιτικά κόμματα, εκλεγμένους αντιπρόσωπους και υποψήφιους βουλευτές.

Σύμφωνα με την έκθεση, η σύσταση αυτή δεν έχει εφαρμοστεί, όπως επίσης και «η γνωστοποίηση των ιδιωτικών δωρεών στα κόμματα (που

ξεπερνά ένα ορισμένο ποσό), μαζί με την αποκάλυψη του ονόματος του ιδιώτη».

Ως προς τις δωρεές, στο νέο νόμο για τα πολιτικά κόμματα, περιλαμβάνεται μόνο μία απαίτηση γνωστοποίησης, με βάση τον οποίο τα πολιτικά κόμματα και οι συγγενικές τους οργανώσεις υποχρεούνται να δημοσιεύουν στον ημερήσιο τύπο το συνολικό ποσό των ανώνυμων δωρεών ανά έτος. Στην έκθεσή της, η GRECO εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι το όριο που τέθηκε ως πλαφόν για την υποχρέωση της δημοσίευσης των ονομάτων των δωρεών στα πολιτικά κόμματα και στις θυγατρικές τους, είναι υψηλό αφού ορίζεται σε 1.000 ευρώ ανά περίπτωση και οποιοδήποτε άλλο μικρότερο ποσό δεν δηλώνεται».

Η ουσία είναι απλή: η Κύπρος και σε αυτόν τον τομέα εμφανίζεται ουραγός. Αντί να ακολουθεί τους κανόνες που εισηγείται η GRECO, εμφανίζεται να κωλυσιεργεί στην εφαρμογή των έξι (!) από τις οκτώ συστάσεις που από το 2012 η GRECO εισηγήθηκε στην πολιτική ελίτ της νήσου. Τι εμποδίζει να κινηθούν τα πράγματα σωστά και στον κατάλληλο χρόνο; Ασφαλώς η έλλειψη ισχυρής πολιτικής βούλησης, η αδυναμία συνεννόησης ανάμεσα στις πολιτικές δυνάμεις και η πίστη σε παγιωμένες συνήθειες. Έτσι όμως δεν πάμε μπροστά, και όπως και σε άλλους τομείς, εμφανιζόμαστε ως μια χώρα που αρνείται την πρόοδο, τη διαφάνεια, την ελεγκσιμότητα μέσα από τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων, των υποψηφίων βουλευτών και των εκλεγμένων αντιπροσώπων καθώς και για την δημοσιοποίηση όλων των σχετικών στοιχείων. Και άλλες χώρες υστερούν. Αυτό είναι μόνο ένα πρόσχημα καθώς η Κύπρος έχει τη μεγάλη ανάγκη να βγει από την κρίση με πιο

ισχυρούς θεσμούς, με βιώσιμα οικονομικά και με σημαντική βελτίωση των κανόνων που διέπουν το θεσμικό πλαίσιο στη λειτουργία των κομμάτων με τη δημιουργία ενός υγιέστερου πλέγματος ελέγχου και διαφάνειας. Η πρόοδος, η συμμόρφωση στις οδηγίες της GRECO είναι ωφέλιμη για όλους-πρωτίστως στα κόμματα και στην αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος.

Ο εξοστρακισμός του Ερμόδωρου

06/01/2015

Από τον αρθρογράφο στη «Μεταρρύθμιση» Κ. Πέτρουλα (24 Δεκεμβρίου 2014) το πιο κάτω απόσπασμα:

«Το φαινόμενο να απαξιώνεται ή και να διώκεται κάποιος που υπήρξε ήρωας ή κορυφαίος και πρόσφερε μεγάλες υπηρεσίες στη πατρίδα του, δεν είναι ελληνικό αλλά παγκόσμιο. Και φυσικά σ' αυτές τις περιπτώσεις, πάντα υπήρχε κι ένα κατηγορητήριο που κατέτασσε τους διώκτες του στην πλευρά του καλού και έδειχνε το θύμα ως κακό. Πάντα; Όχι πάντα. Υπάρχει μια εξαίρεση, κι αυτή είναι ελληνικής μοναδικής παραγωγής.

Τον 5ο π.Χ. αιώνα, στην Ιωνική Έφεσο, ζούσε ο σπουδαίος πολίτης Ερμόδωρος. Φιλόσοφος, νομομαθής, φίλος και μαθητής του σοφού Ηράκλειτου. Ουδείς αμφέβαλλε για τις εξαιρετικές του ικανότητες και ουδείς προέβαλλε ποτέ οποιαδήποτε αντίρρηση για την αξία του. Όμως, δια του οστρακισμού, του γνωστού θεσμού της Αθηναϊκής και Ιωνικής δημοκρατίας, ο Ερμόδωρος εξορίστηκε για δέκα χρόνια από

την πατρίδα του. Το εξωφρενικό της ιστορίας δεν είναι φυσικά μια ακόμη άδικη εξορία, είναι το επιχείρημα των Εφέσιων προκειμένου να απαλλαγούν απ' αυτόν. «Κανένας από μας να μην είναι πιο άξιος, κι αν υπάρχει τέτοιος, να φύγει και να ζήσει αλλού και με άλλους»

Απίστευτο κι όμως αληθινό. Ο Ερμόδωρος εξορίστηκε, έφτασε στη Ρώμη και ήταν αυτός που συνέταξε την Ρωμαϊκή Δωδεκάδελτο, την πρώτη συγκροτημένη νομοθεσία της Ρώμης. Αλλά οι Εφέσιοι απαλλάχθηκαν από τον καλύτερό τους πολίτη και έγιναν όλοι ... ίσιοι».

Το παράδειγμα με τον Ερμόδωρο παραμένει παγκόσμιο και διαχρονικό. Εφέσιοι παντού. Για να αναρριχηθούν οι ατάλαντοι και να κρατήσουν την πρώτη θέση οι κατώτεροι. Προσόν αδιαπραγμάτευτο η «συνομωσία των μετριοτήτων», ο συντονισμός των ατάλαντων για να αποβάλουν ή να εξοστρακίσουν κάθε φωνή που ακούγεται διαφορετική ή εν πάση περιπτώση έχει να προτείνει κάτι αξιόλογο. Αυτά τα χαρακτηριστικά ταιριάζουν στις κλειστές κοινωνίες και στις φοβικές συνήθειες που θέλουν να «ελέγχουν» το κάθε τι. Να ελέγχουν τι; Θεωρητικά την καθαρότητα μιας γραμμής ή μιας κατεύθυνσης, στην πράξη τη διατήρηση μιας καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων και μιας ελίτ που αισθάνεται ότι υφίσταται «απειλή» από κάποιες διαφορετικές ιδέες.

Σε κάθε περίπτωση το παράδειγμα με τον Ερμόδωρο συνέβαλε και συμβάλλει στην οπισθοδρόμηση των κοινωνιών. Όσες διαπρέπουν είναι εκείνες που δείχνουν το δρόμο στην αξιοκρατία, την αξιολόγηση, τον ανταγωνισμό, τη δικαιοσύνη ως σύστημα ανάπτυξης των δεξιοτήτων των πολιτών. Όσες διαπρέπουν στη θέση του ουραγού, είναι εκείνες που δείχνουν το δρόμο στην επανάληψη της θέσης των

Εφεσίων: «Κανένας από μας να μην είναι πιο άξιος, κι αν υπάρχει τέτοιος, να φύγει και να ζήσει αλλού και με άλλους».

Ο ταχυδρόμος μπορεί;

25/07/2014

Σε κάθε περίοδο, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, η πρωτότυπη σκέψη, οι διαφορετικές αναγνώσεις παλαιότερων προβλημάτων, περιέχουν ένα στοιχείο αισιοδοξίας ότι κάτι αλλάζει στην κυπριακή δυσκινησία. Αφορμή για το άρθρο αυτό δίνεται από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 2 Ιουλίου με την οποία αποφασίστηκε «η αποκατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας και η μετατροπή του σε Μέγαρο Πολιτισμού. Όπως δήλωσε ο Αναπληρωτής Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Β. Παπαδόπουλος το Υπουργικό Συμβούλιο, «ενέκρινε την έναρξη εργασιών αποκατάστασης του Δημοτικού Θεάτρου της Λευκωσίας, με στόχο τη διάσωση και επαναφορά του σε λειτουργία και την αξιοποίηση του ως χώρου φιλοξενίας μουσικών εκδηλώσεων υψηλών προδιαγραφών και όχι μόνο. Δηλαδή αποφασίστηκε η αποκατάσταση του Θεάτρου με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να μετατραπεί σε Μέγαρο Πολιτισμού». Πρόσθεσε πως το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού να προχωρήσει στις αναγκαίες ενέργειες σε συνεννόηση με το Δήμο Λευκωσίας και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για την ετοιμασία των αναγκαίων μελετών ώστε να καθοριστεί το ακριβές κόστος αποκατάστασης του θεάτρου» (ΚΥΠΕ, 2/7/2014).

Παλαιότερα υποστήριξα την άποψη Μαυρομμάτη ότι το Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας θα μπορούσε να γίνει το «κλασσικό» κτίριο της

Βουλής των Αντιπροσώπων. Δεν πέρασε αυτή η άποψη, την οποία κατέθεσε δημόσια ο τότε πρόεδρος του ΚΕΒΕ Μ. Μαυρομμάτης. Η τελική απόφαση του ΥΣ κινείται προς την ίδια κατεύθυνση, στην αναζήτηση λύσεων στη βάση «παλαιά υλικά, νέες λύσεις». Θεωρώ ότι αυτά βοηθούν να προχωρήσουμε. Όταν βλέπεις το Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας να παραμένει για τόσα χρόνια κλειστό, λες, επιτέλους κάτι έπρεπε να γίνει!

Ως δεύτερο παράδειγμα βλέπω την πρωτοβουλία των Κυπριακών Ταχυδρομείων να αναλαμβάνουν να διεκπεραιώνουν συνήθεις δραστηριότητες που κάνουν τα Επαρχιακά Γραφεία ή τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη. Εσχάτως ανακοινώθηκε ότι επιπρόσθετα τα Ταχυδρομεία θα διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες των αιτήσεων σχετικές με το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα. Αυτό δείχνει ότι τα ΚΤ διαθέτουν σύγχρονη ηγεσία, της οποίας αξίζει έπαινος. Η ηλεκτρονική εποχή, ως γνωστόν, έχει ήδη αφαιρέσει από τα παραδοσιακά ταχυδρομεία ένα τμήμα από τον ζωτικό τους χώρο. Τώρα έρχονται να αναπληρώσουν το κενό με μια νέα δραστηριότητα που ισοδυναμεί με ενίσχυση του κοινωνικού τους ρόλου σε μια δύσκολη εποχή. Διαφοροποιούν με δική τους πρωτοβουλία την έκταση της ευθύνης τους, διατηρούν έτσι τις θέσεις εργασίας και προσφέρουν ζωτικής σημασίας νέες υπηρεσίες προς το κοινωνικό σύνολο, δείχνοντας ότι η προσαρμογή σε μια νέα συνθήκη είναι η πιο επωφελής για τους εργαζόμενους.

Πρώτη κατοικία και «πρώτη» πρόταση...

08/04/2014

Η Επιτροπή Νομικών της Βουλής στις 7 Απριλίου αποφάσισε μετά από ψηφοφορία ότι η συζήτηση της πρότασης νόμου για την πρώτη κατοικία δεν έχει ολοκληρωθεί και ως εκ τούτου η συζήτηση της πρότασης στην ολομέλεια αναβάλλεται. Το θέμα αυτό διχάζει τις πολιτικές δυνάμεις και κυριαρχεί στην τρέχουσα επικαιρότητα. Από όσα έχουν ειπωθεί δημόσια θεωρώ την ανακοίνωση του ΔΣ του ΟΠΕΚ ως ιδιαίτερα σημαντική, σφαιρική και τεκμηριωμένη. Την επισυνάπτω:

«Είναι αυτονόητο ότι οι δανειολήπτες για αγορά πρώτης κατοικίας πρέπει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης από τις τράπεζες, σε σχέση με τους δανειολήπτες επιχειρηματικών ή επενδυτικών δανείων, στις περιπτώσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η διαφορετική όμως μεταχείριση δεν μπορεί να είναι ισοπεδωτική, άνευ όρων και επ' αόριστον. Μέσα από μια σχετική νομοθεσία θα πρέπει να δοθεί χρόνος στους δανειολήπτες μέσης αξίας και μεγέθους κατοικίες και όχι σε όσους έχουν πάρει δάνεια για να αποκτήσουν πολυτελείς επαύλεις.

Η διαφορετική μεταχείριση θα πρέπει να δίδει χρόνο διακανονισμών και μεσολάβησης στις περιπτώσεις που αποδεδειγμένα δανειολήπτες μικρής και μέσης αξίας πρώτης κατοικίας αδυνατούν λόγω των οικονομικών συνθηκών να εξυπηρετήσουν τα δάνεια τους.

Μια ειδική μεταχείριση, με σαφείς ρυθμίσεις που δε θα επιτρέπουν κατάχρηση, μπορεί να ισχύσει μόνο για την πρώτη κατοικία που έχουν

υπερχρεωμένα άπορα νοικοκυριά ή πολύ χαμηλών εισοδημάτων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η κυβέρνηση θα πρέπει άμεσα, στο πλαίσιο της πολιτικής κοινωνικής πρόνοιας, να καταλήξει σε συμφωνία με τις τράπεζες και με διαφάνεια να ανακοινωθούν τα κριτήρια που δεσμεύουν τις τράπεζες.

Η θεσμοθέτηση διαδικασίας αντιμετώπισης αυτών των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν μπορεί να αποκλείει την εκποίηση κατοικίας. Μετά από την εξάντληση της διαδικασίας και εφ' όσον έχει διαρρεύσει εύλογο χρονικό διάστημα και συνεχίζει το δάνειο να είναι μη εξυπηρετούμενο , τα τραπεζικά ιδρύματα θα πρέπει να έχουν την δυνατότητα εκποίησης και της πρώτης, μέσης αξίας και μεγέθους, κατοικίας .

Η αφαίρεση, από τα τραπεζικά ιδρύματα, του δικαιώματος εκποίησης της πρώτης κατοικίας θα επιδεινώσει περαιτέρω την κατάσταση του «ασθενούς» τραπεζιτικού τομέα με ορατό τον κίνδυνο να απαιτηθούν επιπρόσθετα δισεκατομμύρια για επιπλέον ανακεφαλαιοποιήσεις σε μια περίοδο όπου η οικονομία της χώρας δεν το αντέχει.

Περαιτέρω τονίζουμε ότι δεν είναι δυνατόν τα τραπεζικά ιδρύματα να επικεντρωθούν στους μικρούς και μέσους δανειολήπτες. Θα πρέπει να στραφούν κυρίως στους μεγάλους χρεώστες οι οποίοι έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια πάνω από 7 δις ευρώ και αποτελούν βασική αιτία για την κατάντια των τραπεζών.

Γι' αυτό το ζήτημα των μεγάλων δανειοληπτών, ο ΟΠΕΚ διαπιστώνει αδικαιολόγητη αναβλητικότητα. Η δημιουργία «κακής τράπεζας» στην οποία να μεταφερθεί το ενεργητικό και παθητικό των μεγάλων δανειοληπτών θα πρέπει να εξεταστεί ως επιλογή για όσο το δυνατό ταχύτερη έξοδο από την κρίση. Οι εμπειρίες άλλων ευρωπαϊκών χωρών όπως της Ιρλανδίας και Ισπανίας, οι οποίες διαχειρίστηκαν παρόμοιες καταστάσεις μέσα από την δημιουργία «κακής τράπεζας» είναι πολύτιμες».

Η ανακοίνωση του ΔΣ του ΟΠΕΚ αντιμετωπίζει το ζήτημα με αίσθημα δικαιοσύνης, είναι μια εφικτή πρόταση που μπορεί να βοηθήσει στο δημόσιο διάλογο και στην αναζήτηση της, υπό τις περιστάσεις, καλύτερης λύσης.

Ένα «πακέτο» για τη διαφάνεια

14/01/2014

Η συζήτηση σχετικά με τη διαφάνεια και τη χρηστή διοίκηση αφορά πολλές χώρες-μέλη της ΕΕ. Κάθε χώρα ρυθμίζει κατά διαφορετικό τρόπο τα ζητήματα αλλά αυτό δεν απαγορεύει σε κανένα κράτος τη δυνατότητα να δανίζεται ιδέες ή εισηγήσεις που έχουν εφαρμοστεί και έχουν επιτύχει σε κάποια άλλη. Η κοινή γνώμη είναι ώριμη να ακούσει ιδέες και να εγκρίνει πολιτικές αποφάσεις σε όλα τα επίπεδα.

Για παράδειγμα η ιταλική κυβέρνηση ανακοίνωσε δημόσια ότι «η χρηματοδότηση προς τα ιταλικά πολιτικά κόμματα πρόκειται να καταργηθεί βαθμιαία, με μείωση των επιχορηγήσεων από το επόμενο έτος μέχρι το 2017». Σύμφωνα με ρεπορτάζ στο αθηναϊκό «Βήμα» ο

πρωθυπουργός Ενρίκο Λέτα δήλωσε ότι «παράλληλα, τα κόμματα θα υποχρεωθούν να αναθέσουν τον έλεγχο των ισολογισμών τους σε ανεξάρτητες λογιστικές εταιρίες, με τον τρόπο αυτό πρόκειται ασφαλώς να ξεπεραστεί η αδιαφάνεια και η κακοδιαχείριση των περασμένων ετών. Όσοι πολίτες το επιθυμούν θα μπορούν να διαθέτουν το δυο τοις χιλίοις των εισοδημάτων τους για την στήριξη των κομμάτων». Ο υπουργός αρμόδιος για τις Θεσμικές Αλλαγές Γκαετάνο Κουαλιαριέλο, ανέφερε -επίσης μέσω του Twitter- ότι «μετά την σημαντική αυτή κίνηση σειρά έχει, τώρα, η μείωση του αριθμού βουλευτών και γερουσιαστών».

Η κυπριακή περίπτωση επίσης είναι σημαντική καθώς στον τομέα αυτό η νήσος παραμένει χωρίς θεσμικό ή νομοθετικό πλαίσιο γεγονός που έχει οδηγήσει το Συμβούλιο της Ευρώπης να κάνει σχετικές εισηγήσεις προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το όλο πακέτο έχει ιδιαίτερη σημασία: διαφάνεια στις εισφορές στα κομματικά ταμεία, κατάργηση κάθε έννοιας αφορολόγητου στους βουλευτές ή άλλους αξιωματούχους της κρατικής μηχανής, τερματισμός της παράδοσης για παροχή σύνταξης σε βουλευτές ή υπουργούς καθώς η συμμετοχή σε ένα υπουργικό σχήμα ή η εκλογή σε μια βουλευτική έδρα δεν είναι επάγγελμα, άλλωστε κανένας δεν διορίζεται ή δεν εκλέγεται ως ανεπάγγελτος. Όλοι έχουν κάποιο επάγγελμα και εξ αυτού σχηματίζουν συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

Η συζήτηση σχετικά με τον περιορισμό στη χρήση κρατικών αυτοκινήτων από ανώτερους δημόσιους υπάλληλους έχει ολοκληρωθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η δυστοκία στην τελική απόφαση δεν είναι κατανοητή: η κοινή γνώμη θα επιβραβεύσει τον πραγματικό περιορισμό σε μια πρακτική που δεν συνάδει με την

έννοια του σεβασμού στο δημόσιο χρήμα. Κατά καιρούς συζητείται αλλά χωρίς κάποια κατάληξη το θέμα που συνδέεται με την παροχή κρατικής κατοικίας με συμβολικό ενοίκιο σε μεγάλους παράγοντες της πολιτικής και οικονομικής ζωής της νήσου -κυρίως στην περιοχή γύρω από το Προεδρικό Μέγαρο. Μια πρακτική που άρχισε εδώ και πολλές δεκαετίες και, δυστυχώς, έχει δημιουργήσει μια παράδοση. Αλλά οι «παραδόσεις» είναι για να αλλάζουν και οφείλει η κυβέρνηση να πάρει τη σχετική πρωτοβουλία καθώς είναι πέρα από αδιανόητο να παρέχεται κατά τρόπο αδιαφανή και αδιανόητο μια πολύ αξιόλογη κρατική περιουσία.

Τι σημαίνουν οι πάνω αλλαγές; Πρώτο, περισσότερη διαφάνεια, χρηστή διοίκηση, περισσότερος σεβασμός στο δημόσιο χρήμα, περισσότερη αξιοπιστία στη συνεννόηση κράτους και πολίτη. Δεύτερο, άνοδος της αξιοπιστίας των πολιτικών κομμάτων, κάτι που η σημερινή εποχή δείχνει να το έχουν όλοι ανάγκη και κυρίως το πολιτικό σύστημα στο σύνολό του. Τρίτο, συμβολή στη μεγάλη προσπάθεια για επιστροφή της πολιτικής στις πιο μεγάλες αξίες της -συμμετοχή, διαβούλευση, διεκδίκηση, εκσυγχρονισμός.

Η διαφθορά με αριθμούς και «μέσα»

14/02/2014

Τα στοιχεία που αποκαλύπτει το «Ευρωβαρόμετρο» σχετικά με τη διαφθορά στις χώρες-μέλη της ΕΕ είναι σημαντικά, πρώτα σε σχέση με την Κύπρο και μετά για όλους τους άλλους.

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ του Ν. Μπέλλου στο ΚΥΠΕ στις 3 Φεβρουαρίου τα στοιχεία από το «Ευρωβαρόμετρο» έχουν ως εξής:

«Το 57% των Κυπρίων, δηλώνει ότι η διαφθορά επηρεάζει την καθημερινή τους ζωή (μέσος όρος ΕΕ 26 %), και το 78 % πιστεύει ότι η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη (μέσος όρος ΕΕ 76 %). Στην Ελλάδα το ποσοστό φτάνει το 99% και είναι το ψηλότερο στην ΕΕ.

Το 92 % των Κυπρίων δηλώνει ότι η δωροδοκία και η χρήση διασυνδέσεων είναι συχνά ο ευκολότερος τρόπος να εξασφαλίσουν ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες (μέσος όρος ΕΕ 73 %), ενώ το 12 % δηλώνει ότι τα κυβερνητικά μέτρα καταπολέμησης της διαφθοράς είναι αποτελεσματικά (μέσος όρος ΕΕ 23 %) και το 14 % των ερωτηθέντων πιστεύει ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται αμερόληπτα (μέσος όρος ΕΕ 33 %).

Το 83% των Κυπρίων (το υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ) δηλώνει ότι ο μόνος τρόπος για να έχει κανείς επιτυχία στις επιχειρήσεις είναι μέσω πολιτικών διασυνδέσεων, και το 90 % πιστεύει ότι οι υπερβολικά στενοί δεσμοί μεταξύ επιχειρήσεων και πολιτικών οδηγούν στη διαφθορά (επίσης το υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ).

Αναφορικά με την εμπειρία της διαφθοράς, σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του 2013, από το 3% των ερωτηθέντων Κυπρίων ζητήθηκε άμεσα ή έμμεσα να καταβάλει χρηματικό δώρο για υπηρεσίες που λήφθηκαν κατά τους τελευταίους 12 μήνες (μέσος όρος ΕΕ 4%). Το 12% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι υπήρξε θύμα ή

μάρτυρας υπόθεσης διαφθοράς κατά τους τελευταίους 12 μήνες (μέσος όρος ΕΕ 8%).

Το 85% των επιχειρηματιών πιστεύει ότι η ευνοιοκρατία και η διαφθορά παρεμποδίζουν τον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων στην Κύπρο (μέσος όρος ΕΕ 73%). Το 64% των Κύπριων επιχειρηματιών δηλώνει ότι η διαφθορά αποτελεί πρόβλημα για την εταιρεία τους (μέσος όρος ΕΕ 43%)».

Τα στοιχεία λένε πολλά και οι αριθμοί βοηθούν στην κατανόηση της έκτασης του φαινομένου. Η ΕΕ καταγράφει τα στοιχεία, ενδεχομένως και τα ίδια τα κράτη-μέλη θα μπορούσαν να είχαν φροντίσει για αυτά. Εν πάση περιπτώσει η ΕΕ δίνει μια κατεύθυνση και έτσι βοηθά τα κράτη-μέλη να δουν την έκταση του προβλήματος της διαφθοράς και έτσι να λάβουν μέτρα σχετικά με τον περιορισμό ή και την εξάλειψη του φαινομένου. Ειδική περίπτωση παραμένει η Κύπρος όπου το θέμα αυτό δεν τυγχάνει μιας συνεπούς διαχείρισης με κατεύθυνση την αντιμετώπισή του. Οι αριθμοί σε μερικές περιπτώσεις είναι πιο πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και αυτό δείχνει ότι κάποιες πρακτικές έχουν δοκιμαστεί εδώ και πολλά χρόνια και, δυστυχώς, έχουν εμπεδωθεί ως «τρέχουσες». Αρκετά πράγματα συνδέονται με τη βελτίωση των κανονισμών, με την κρατική και ατομική ευθύνη, με την αξιοκρατική επιλογή στο χώρο των δημόσιων συμβάσεων, με την συνεπή προσπάθεια της ηγεσίας ενός χώρου να περιορίσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης, με την πίεση του πολίτη σε όλα τα επίπεδα, με τη συμβολή της διερευνητικής δημοσιογραφίας, με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που γεμίζουν κενά και περιορίζουν πιθανές αυθαιρεσίες. Το ουσιώδες παραμένει: μόνο ένα πακέτο από κινήσεις

και επιμονή στο χρόνο θα αλλάξει τους αριθμούς και η Κύπρος να μπει σε μια διαφορετική τροχιά.

«Κακά δάνεια» και τα μέλη των ΔΣ

23/12/2013

Στην αναζήτηση ποινικών ευθυνών σε σχέση με την κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας το κεντρικό θέμα παραμένει η έρευνα και η αξιολόγηση των στοιχείων έτσι που να φτάσει η διαδικασία στη δικαστικό οδό. Αυτό είναι αναγκαίο, ασφαλώς κάθε βήμα προς την κατεύθυνση αυτή είναι χρήσιμο και σχετικές δηλώσεις του Γενικού Εισαγγελέα Κ. Κληρίδη δείχνουν πρόοδο και δημιουργούν ελπίδες. Είναι όμως το μόνο; Η απάντηση, στη δική μου κρίση είναι, ασφαλώς όχι!

Το παράδειγμα με τους προέδρους ή και μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων τραπεζικών ιδρυμάτων που έλαβαν τεράστια ποσά ως τραπεζικά δάνεια, είναι πολύ διάσημο. Το ζήτημα που προκύπτει είναι διπλό. Πρώτο, να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να επιστραφούν τα χρήματα, και μέσω αξιοποίηση μέρους από τις περιουσίες τους ώστε σταδιακά να επιστρέψουν τα δάνεια όσα οι ίδιοι έβαλαν στην κατηγορία με τη γνωστή ονομασία «κακά δάνεια». Δεύτερο, αλλαγή της νομοθεσίας και του κανονιστικού πλαισίου ώστε να απαγορεύεται από τώρα και εις το εξής η παροχή δανείων σε μέλη διοικητικών συμβουλίων τραπεζικών οργανισμών πέρα ενός μικρού και καθορισμένου από πριν ποσού. Αυτό το δεύτερο σημείο, ούτε χρόνο

απαιτεί, ούτε έρευνες. Για μένα αποτελεί μια αυτονόητη, στοιχειώδη άμυνα των τραπεζικών ιδρυμάτων απέναντι σε οικονομικούς παράγοντες που θεώρησαν ή ενδεχομένως να θεωρούν ότι η επιδίωξη μιας θέσης σε ένα ΔΣ αποτελεί εφιαλτήριο για γρήγορα και μεγάλα δάνεια ακριβώς γιατί είναι πρόεδρος του Συνεργατικού Κινήματος ή πρόεδρος του ΔΣ της Τράπεζας Κύπρου ή μέλος του ΔΣ της Λαϊκής Τράπεζας. Καθαρή συνεννόηση σημαίνει να υπάρχουν καθαροί κανόνες στο παιχνίδι.

Η τροποποίηση των κανονισμών από τα αντίστοιχα ΔΣ, εάν υπάρχει η θέληση, μπορεί να γίνει πολύ εύκολα, ώστε κάθε ένας που ενδιαφέρεται για αυτή τη θέση να γνωρίζει από πριν τους κανόνες του παιχνιδιού και να λαμβάνει αποφάσεις ανάλογα. Μπορεί επί αυτού να αξιοποιηθεί και η εμπειρία άλλων τραπεζικών ιδρυμάτων που εφαρμόζουν τον πιο πάνω κανονισμό έτσι που να τεθούν σε νέα βάση τα πράγματα. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί μέχρι σήμερα δεν έχει τεθεί αυτό το ζήτημα σε διαδικασία επίλυσης, ούτε γιατί κανένα τραπεζικό ίδρυμα δεν έχει θελήσει να κάνει μια απλή αλλά τόσο αναγκαία κίνηση. Είναι στη δική τους ευθύνη να πάρουν τις σχετικές πρωτοβουλίες και να αλλάξουν τους κανονισμούς, καθώς έχουν όλα τα στοιχεία στα χέρια τους. Η αντίληψη που συχνά φαίνεται να κερδίζει πόντους-«άσε τα πράγματα ακίνητα, θα υπάρχουν αντιδράσεις, να έρθει πρώτα η τρόικα να τα ζητήσει, να έχουμε κάποιο άλλοθι») είναι πραγματικά εξοργιστική! Η κοινή λογική είναι πάνω από ασάφειες ή ηθελημένα κενά του κανονιστικού πλαισίου. Η ανάγκη να βγει η Κύπρος από το τούνελ, είναι ακόμα επιτακτική για όλο το οικοδόμημα της τραπεζικής εξέλιξης. Η ανάγκη τα ίδια τα τραπεζικά ιδρύματα να δείξουν με έργα ότι αλλάζουν πρακτικές τους αποτελεί και ένα θετικό μήνυμα στην κοινή γνώμη ότι τα πράγματα μπορούν να εξελιχθούν καλύτερα. Μαζί πολλές στοχευμένες αλλαγές θα βοηθήσουν προς την

κατεύθυνση της εξυγίανσης πτυχών σχετικών με την οικονομική δραστηριότητα της νήσου.

Τραπεζική εξουσία και αντίβαρα

21/11/2013

Το ερώτημα ενέχει θεμελιώδη χαρακτήρα. Σε δημοκρατίες με αδύναμες ελεγκτικές αρχές, με λιγότερους πόλους εξουσίας, μπορεί να συναντήσεις κανείς πιο εύκολα φαινόμενα κακοδιοίκησης ή και διαφθοράς σε σχέση με άλλες πιο προηγμένες δημοκρατίες.

Ειδικότερα: οι περισσότεροι πόλοι εξουσίας αποτελούν αντίβαρο ο ένας στον άλλο, και έτσι η ελεγκτική διαδικασία είναι πιο προφανής και η εποπτεία πιο ουσιαστική.

Η εισαγωγή αφορά την οικονομική κρίση στην Κύπρο και τις συνεχείς αποκαλύψεις για πράξεις ή παραλείψεις στον χώρο των τραπεζών, οι αναφορές για μπόνους ή χαριστικά δάνεια, ή για κακές αποφάσεις που οδήγησαν τον τραπεζικό τομέα στην κατάρρευση. Το ερώτημα είναι σαφές: γιατί δεν προλάβαμε κάτι; Τι έφταιξε και δεν αντιμετωπίστηκαν προβλήματα έγκαιρα και ομαλά;

Με την εκ των υστέρων παρέμβαση, το κυπριακό κράτος δείχνει ανήμπορο να προβλέψει, να σχεδιάσει, να δημιουργήσει μια κοινωνική ισορροπία που να εξασφαλίζει την μακροπρόθεσμη σταθερότητα με βάση τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η απάντηση βρίσκεται στην απουσία αντίβαρων στην άσκηση εξουσίας -

η μια αρχή να ελέγχει, να εποπτεύει, να θέτει κανόνες, να ελέγχει την εφαρμογή κανόνων που έχουν θεσμοθετηθεί. Αντίθετα, αυτό που συνέβαινε στην Κύπρο, η υπερσυγκέντρωση εξουσιών, η απόλυτη εξουσία οδηγούσε συχνά σε αυθαιρεσίες, σε υπέρβαση εξουσίας, σε αποφάσεις βασισμένες στην αλαζονία και την ασυδοσία-αποφάσεις για δάνεια από το ΔΣ στην Τράπεζα Κύπρου, τα προσωπικά δάνεια σε προέδρους ή Διοικητές Τραπεζών ή Συνεργατικών Ιδρυμάτων.

Αυτό που μετρά πλέον είναι να καταπολεμούμε τις αιτίες, και όχι να τρέχουμε πίσω από τις συνέπειες πράξεων και παραλήψεων. Η απάντηση στην κρίση δεν πρόκειται να έρθει μόνο με την τιμωρία όσων ευθύνονται για την οικονομική καταστροφή, αλλά και με την εξαγωγή των πιο κατάλληλων συμπερασμάτων για το αύριο, με την υιοθέτηση μέτρων και την εφαρμογή μιας πολιτικής με βάση τα αντίβαρα. Σε αυτό χρειάζονται πρώτο, αλλαγή πολιτικής με ενδυνάμωση της εποπτικής διαδικασίας, και, δεύτερο, ανάληψη ευθύνης από πρόσωπα γενικού κύρους, με δυνατότητες να έχουν ισχυρή φωνή απέναντι σε οικονομικά συμφέροντα και ισορροπίες, πρόσωπα ικανά να σηκώσουν το βάρος της ανάταξης των θεσμών με στόχο να στηρίξουν την εύρυθμη λειτουργία του εποπτικού μηχανισμού.

Σκάνδαλα και τιμωρία

12/10/2013

Σε όλα τα γκάλοπ, σε όλες τις αναλύσεις, σε κάθε ζωντανή συζήτηση το αίτημα για έρευνα και τιμωρία όσων ευθύνονται για την κατρακύλα της κυπριακής οικονομίας είναι καθολικό. Αυτό είναι απολύτως λογικό.

Η κοινή γνώμη πιστεύει ότι μια από τις βασικές αιτίες που έφεραν τα πράγματα σε αυτό το κατάντημα είναι η συγκάλυψη και η ατιμωρησία, για μια σειρά από ζητήματα, τώρα, όμως απαιτεί περισσότερα τόσο από την πολιτική όσο και τη νομική εξουσία. Απαιτεί σοβαρή και ενδεδεχρή έρευνα, συνέπεια στις αποφάσεις έτσι που να οδηγηθούν οι έρευνες σε ουσιαστικό αποτέλεσμα. Το παράδειγμα της σκανδαλώδους υπόθεσης με το Ταμείο Συντάξεων των Υπαλλήλων της CYTA στη Δρομολαξιά αποτελεί μια μόνο πλευρά του παγόβουνου. Ωστόσο, η κοινή γνώμη απαιτεί πολύ περισσότερα καθώς μια σειρά από προβλήματα που συνδέονται με με την τραπεζικό τομέα και επιφανείς τραπεζίτες ή πρόσωπα που συνδέθηκαν ή ηγήθηκαν τραπεζών ή της Κεντρικής Τράπεζας, ή οι περίφημες διαγραφές δανείων, είναι και αυτά μείζονος σημασίας σκάνδαλα προς διερεύνηση κάθε ποινικής ευθύνης ταυτόχρονα και παράλληλα με εκείνο στη Δρομολαξιά.

Σήμερα κάθε πολίτης ζητά να μάθει την άλλη διάσταση των πραγμάτων, κάτι που η Ερευνητική Επιτροπή υπό τον Γ. Πική δεν κατάφερε να κάνει. Τα πορίσματά της δεν έχουν βοηθήσει την κοινή γνώμη να μάθει κάτι παραπάνω, τα πολιτικά σχόλια της Επιτροπής είναι πολύ γνωστά εδώ και καιρό, συνεπώς δεν μπόρεσε να δώσει την ουσιαστική απάντηση που η κοινή γνώμη απαιτούσε. Εν πάση περιπτώσει κάθε σχόλιο έχει την αξία του, κατά κάποιο τρόπο ενίσχυσε την ήδη γνωστή υπόθεση που συνδέεται, κυρίως, με την ευθυνοφοβία και την αδυναμία στοιχειώδους πρόβλεψης και ανάληψης πολιτικής ευθύνης από τον τέως πρόεδρο, την μη συνεργασία προέδρου και διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και την πλήρη αποτυχία της τελευταίας υπό τον Α. Ορφανίδη να ασκήσει έγκαιρα και αποτελεσματικά τον εποπτικό της ρόλο.

Η Επιτροπή Πική μπορεί να παραδώσει όλο το υλικό, αρχειακό και μη, που έχει συλλέξει ή συγγράψει, στην Γενική Εισαγγελία με την πιθανότητα κάποια στοιχεία της να βοηθήσουν την ανακριτική εργασία που επιτελείται στο ανώτατο επίπεδο της Εισαγγελίας. Αυτό που είναι κρίσιμο θέμα, ώστε να αποτελέσει βοηθητικό υλικό για τη συνέχεια.

Σκάνδαλα και μηχανισμοί ελέγχου

02/09/2013

Η υπόθεση με την αγοραπωλησία τ/κ γης στη Δρομολαξιά φαίνεται να διερευνάται στα σοβαρά και έτσι υπάρχουν τα πρώτα αποτελέσματα καθώς στις 26 Αυγούστου συνελήφθησαν από την αστυνομία τρεις και αναζητείται τέταρτος. Η διερεύνηση του θέματος είναι σημαντική και δεν συνδέεται μόνο με το συγκεκριμένο σκάνδαλο αλλά με τη γενικότερη απαίτηση της κοινωνίας για αναζήτηση ευθυνών για το κατάντημα της Κύπρου, την χρεωκοπία της οικονομίας της και την αδιανόητα κακή λειτουργία των ελεγκτικών μηχανισμών της. Το αίτημα για απονομή δικαιοσύνης, για την ανασυγκρότηση του κράτους δικαίου είναι καθολικό και συνδέεται τόσο με τα απίστευτα φαινόμενα κακοδιοίκησης στον τραπεζικό χώρο όσο και στην αδυναμία αποκάλυψης σκανδάλων και φαινομένων διαπλοκής, με συνέπεια το κουκούλωμα και τη σιωπή επί των ερειπίων.

Σε κάθε ευνομούμενη πολιτεία η δικαστική εξουσία διαθέτει τη δική της υπόσταση, το δικό της τρόπο λειτουργίας. Σήμερα η στενή συνεργασία ανάμεσα στα διαφορετικά επίπεδα εξουσίας μπορεί να

αποφέρει σαφή αποτελέσματα. Η τραπεζική κρίση συνδέεται με πολιτικά, θεσμικά και δικαστικά ζητήματα. Αυτό σημαίνει συνεργασία σήμερα για να ερευνηθούν σκάνδαλα στο συνεργατισμό, τον τραπεζικό χώρο, στην διαγραφή δανείων με αδιαφανή κριτήρια κλπ. Η ενεργοποίηση των τριών παραγόντων μπορεί να αποφέρει περισσότερα. Σαφώς και δεν περιποιεί τιμή στο νομικό σύστημα της νήσου το ότι η έκδοση του πρώην ΥΠΕΣ Ν. Μιχαηλίδη στην Ελλάδα σχετικά με τη δικαστική δίωξη Τσοχαντζόπουλου για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες προέκυψε από αίτημα των ελληνικών αρχών, και όχι από αυτεπάγγελτη κυπριακή διαδικασία καθώς τα στοιχεία προέκυπταν δημοσίως και σε συνεχή βάση από τη δίκη στην Αθήνα! Ούτε επίσης περιποιεί τιμή στο νομικό σύστημα της νήσου το γεγονός ότι ο πρώην διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Χ. Χριστοδούλου έλαβε 1 εκ ευρώ σε λογαριασμό της κόρης του -για παροχή συμβουλών- από εφοπλιστή που θεωρείται συνεργάτης του Α. Βγενόπουλο αλλά ακόμα να διερευνηθεί η νομιμότητα του όλου ζητήματος καθώς και η διαδρομή της σχέσης Κεντρικής Τράπεζας με την Λαϊκή Τράπεζα κατά την κρίσιμη περίοδο της ηγεσίας Βγενόπουλου! Ούτε επίσης περιποιεί τιμή στην ηγεσία του Συνεργατικού Κινήματος το ότι δεν έχει απαντηθεί με τον πιο σαφή τρόπο κατά πόσο ο Διοικητής του Ε. Χλωρακιώτης είχε το δικαίωμα να λάβει δάνειο σχεδόν 11 εκ ευρώ από ΣΠΕ, και να απαντήσει στο ερώτημα στο πώς και πότε θα το αποπληρώσει!

Σήμερα η κοινή γνώμη πιστεύει σχεδόν καθολικά ότι τίποτα δεν θα γίνει και στο τέλος οι ένοχοι θα αθωωθούν. Αυτή η πεποίθηση χρειάζεται να ανατραπεί, είναι ζήτημα ουσιώδους σημασίας καθώς η επανασύνδεση του πολίτη με την πολιτική περνά μέσα από την αξιοπιστία τόσο της διαδικασίας όσο και του τελικού έργου όπως θα προκύψει στον επίλογο της δικαστικής διερεύνησης κάθε αιτίας που έφερε την Κύπρο στον γκρεμό.

